

Books By HansaWorld

MÜÜGIHALDUS

Versioni 6.2 põhjal

2011

Sisukord

MÜÜGIHALDUS.....	5
ARUANDED.....	6
Aktsepteeritud pakkumiste nimekiri	6
Artiklite nimekiri	6
Arvekõlblikud tellimused.....	7
Hinnaalandusmaatriksite nimekiri	8
Hinnaalanduste statistika.....	9
Hinnakirjad	10
Lahtised pakkumised.....	11
Lähetatavad tellimused.....	12
Müügitsükkel	13
Objekt/tellimus statistika	14
Pakkumine/Müügimees statistika	15
Pakkumise otsuse statistika	15
Pakkumisennustus	16
Pakkumiste hetkeseis.....	17
Pakkumiste nimekiri	18
Tellimuste hetkeseis.....	19
Tellimuste info	20
Tellimuste komplekteerimine	21
Tellimuste müügikate	22
Tellimuste nimekiri.....	23
Tellitud artiklid	24
Täitmata müügitellimused.....	25
Ülelâhetatud tellimused	26
DOKUMENDID	27
Ettemaksuarved	28

Kliendi/hankija sedelid	28
Müügitellimused	28
Pakkumised.....	29
SEADISTUSED	30
Arvutusvalem	30
Ettemaksud	31
Koguseale hinnad.....	32
Koguseale hinnad.....	33
Lähetusaadressid	34
Lähetustingimused	35
Lähetusviisid	36
Numbriseeriad – Müügitellimused	37
Numbriseeriad – Pakkumised.....	38
Pakkumiste klassid.....	39
Pakkumise mail	40
Planeeritud lähetus.....	40
Tellimuse mail	42
Tellimuste klassid	42
Tellimuste seadistused.....	43
FUNKTSIOONID.....	48
HOOLDUSED	48
Arvuta hinnakirjad ümber.....	48
Arvuta tellimused ümber.....	49
Koosta arved kinnitatud lähetustest.....	50
Koosta koondarved	50
Koosta laoliikumised.....	52
Koosta ostutellimused	52
Koosta planeeritud tegevused	53
Koosta planeeritud tegevused tellimustest.....	55

Ribakood, EAN kood ja artiklikood	56
Uuenda pakkumised.....	56
ARTIKLID	57
HINNAALANDUSMAATRIKSID	58
HINNAD.....	59
HINNAKIRJAD.....	60
HINNAVALEMID	61
KONTAKTID	61
PAKKUMISED	62
Pakkumise sisestamine	62
Pakkumiste välja trükkimine	64
TELLIMUSED	66
Müügitellimuse sisestamine.....	66
Tellimuste välja trükkimine	68

MÜÜGIHALDUS

Müügihalduse moodulis registreeritakse Klientidele tehtud Pakkumised, millest hiljem koostatakse Tellimused ja Arved, samuti registreeritakse selles moodulis Klientide Tellimused, koostatakse Lähetused ja Arved. See moodul on integreeritud Müügireskontroga (Tellimustest koostatakse Arved), Logistika mooduliga (Tellimustest koostatakse Lähetused) ja Projektiarvestuse mooduliga (Artikleid on võimalik Tellimuste moodulist lähetada ning lisada Projektile).

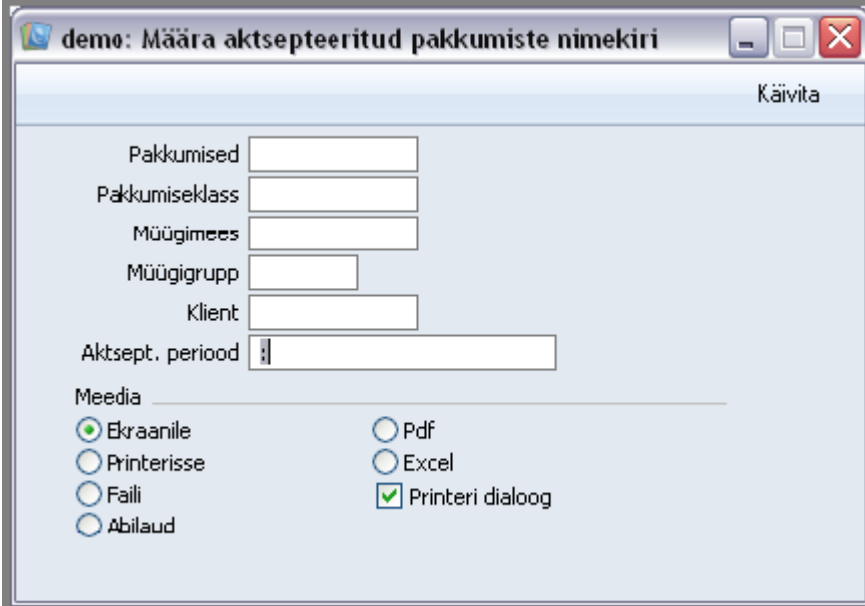
Antud moodul võimaldab ka kasutada väga erinevate hinnakirjade süsteemi. Samaaegselt saab kasutada erinevaid hinnakirju, mis sisaldavad kas kõiki või osasid klientidele pakutavaid kaupu või teenuseid. Hinnakirjad saab koostada erinevates valuetades. Arvete koostamisel arvutatakse hinnad vastavalt hetke kursile automaatselt ümber. Hindu saab muuta vastavalt kirjeldatud Hinnavalemitele või viimastele ostuhindadele. Erinevad hinnakirjad on võimalik siduda teatud Kliendiklasside ning Tasumistingimustega. Nii saab määrata erinevad hinnad sõltuvalt sellest, millist makseviisi klient kasutab (nt krediitkaardiga). Erinevaid võimalusi hinnastruktuuride kujundamiseks on väga palju.

ARUANDED

Aktsepteeritud pakkumiste nimekiri

Antud aruandega esitatakse nimekiri Aktsepteeritud Pakkumistest, näidates nendest koostatud Arved ja seotud Projektid.

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Pakkumise, Arve või Projekti, klõpsates vastava kaardi numbril.

The screenshot shows a software window titled "demo: Määra aktsepteeritud pakkumiste nimekiri" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains the following fields and options:

- Pakkumised: [text input]
- Pakkumiseklass: [text input]
- Müügimees: [text input]
- Müügigrupp: [text input]
- Klient: [text input]
- Aktsept. periood: [date picker]
- Meedia section with radio buttons:
  - Ekraanile
  - Printerisse
  - Faili
  - Abilaud
  - Pdf
  - Excel
  - Printeri dialog

Võid tellida aruande Pakkumiste kohta, mille Otsuse kuupäev jääb teatud ajavahemikku.

Artiklite nimekiri

Seda aruannet näed nii Müügireskontros kui Müügitellimuste moodulis. Aruandes esitatakse iga Artikli kohta selle kood, nimetus, Artikliklass, ühik, KM-kood ja baashind.

The screenshot shows a window titled "demo: Määra artiklite nimekiri" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains the following elements:

- Three empty text input fields labeled "Artiklid", "Artikliklass", and "Art. klassifikaator".
- A "Järjestus" section with three radio buttons: "Kood" (selected), "Klass", and "Nimetus".
- Two checkboxes: "Näita ribakoodi" and "K.a.suletud artiklid", both of which are unchecked.
- A "Vali" section with four checked checkboxes: "Tavaline", "Laoartikkel", "Struktuurartikkel", and "Teenus".
- A "Meedia" section with two columns of radio buttons: "Ekraanile" (selected), "Printerisse", "Faili", and "Abilaud" in the first column; "Pdf", "Excel", and "Printeri dialoog" (checked) in the second column.

Jäta kõik väljad täitmata, kui soovid aruannet kõigi Artiklite kohta. Kui soovid aruannet piiritleda, täida väljad nagu kirjeldatud allpool.

Arvekõlblikud tellimused

Selles aruandes näidatakse kõik arvekõlblikud Tellimused. Tellimus on arvekõlblik, kui see on kas täies ulatuses või osaliselt lähetatud ning vastavad Lähetused on kinnitatud. Kui aga Laoseadistustes on märgitud valik Arved enne lähetust, on arvekõlblikud ka Tellimused, mille kohta Lähetusi ei ole. Sellisel juhul näed aruandes kõiki ilma arveta Tellimusi. Iga Tellimuse kohta näidatakse arvekõlblik summa ja müügikate.

Ekraanile avatud aruandelt saad avada Tellimusi, klõpsates soovitud Tellimuse numbril.

The screenshot shows a software window titled "demo: Määra arvekõlblikud tellimused" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and checkboxes:

- Tellimus: [input field]
- Artikkel: [input field]
- Klient: [input field]
- Müügimees: [input field]
- Müügi-grupp: [input field]
- Tellimuse klass: [input field]
- Objekt: [input field]
- Ladu: [input field]
- Artikliklass: [input field]
- Planeeritud lähetus: [input field]

Below the input fields are two checkboxes:

- Näita ainult määratud klassi artikleid
- Kaasaarvatud suletud

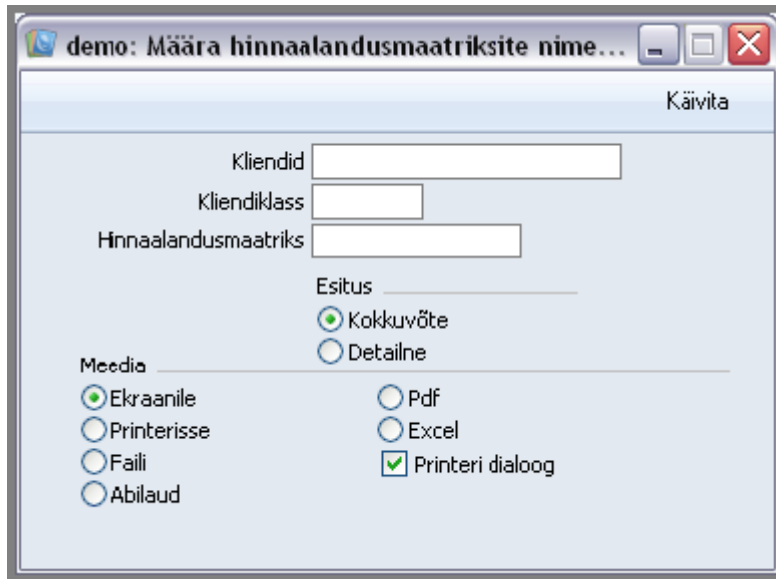
At the bottom, there is a "Meedia" section with radio buttons and a checked checkbox:

- Ekraanile
- Printerisse
- Faili
- Abilaud
- Pdf
- Excel
- Printeri dialoog

Hinnaalandusmaatriksite nimekiri

Selles Müügireskontro aruandes esitatakse Klientide nimekiri koos neile määratud Hinnaalandusmaatriksitega (Kliendikaardi 'Hindade' kaardilt). Aruande võid tellida kokkuvõtliku nimekirjana või detailse ülevaatenähtena iga Hinnaalandusmaatriksi struktuurist.

Jäta kõik väljad tühjaks, kui soovid aruannet kõigi Klientide ja Hinnaalandusmaatriksite kohta

.

Hinnaalanduste statistika

Selles aruandes näidatakse iga Kliendi tasumata summasid nii koos kui ilma võimaliku kassa-aleta. Eraldi näidatakse ka kassa-ale summa.

The screenshot shows a software window titled "demo: Määra hinnaalanduste statistika" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains the following elements:

- Input fields: Klient, Artikkel, Artikliklass, Kliendiklass, Artikliklassifikaator, Müügimees (Kliendilt), Objekt (arvelt), Periood, Min. käive, Min. MK.
- Järjestus (Ordering):
  - Klient
  - Käive
- Esitus (Display):
  - Kokkuvõte
  - Detailne
- Meedia (Media):
  - Ekraanile
  - Printerisse
  - Faili
  - Abilaud
- Vali (Select):
  - Pdf
  - Excel
  - Printeri dialoog
- Vali (Select):
  - Müügihind
  - Baashind

Hinnakirjad

See aruanne, mida näed Hindade ja Müügitellimuste moodulis ning Müügireskontros, võimaldab trükkida välja Hinnakirja. Aruande võid salvestada ka failina nt oma reklaammaterjalidele lisamiseks. Selleks määra kõigepealt, mille kohta aruannet soovid, nagu kirjeldatud allpool. Seejärel märgi Meedia-valikutest akna allosas Fail. Kliki [Käivita] aruande käivitamiseks, anna failile nimi ja määra, kuhu see salvestatakse.

demo: Määra hinnakirjad

Käivita

Artikkel

Klass

Klassifikaator

Osakond

Hinnakiri

Keel

Esitus Väline
 Sisene

Järjestus Kood
 Klass
 Nimetus

Hinnad koos KM-ga
 Hinnad ilma KM-ta
 Ainult saldogaga artiklid
 Ainult selle hinnakirja artiklid
 Korruta kursiga (valuuta hinnakirjalt)

Meedia Ekraanile
 Printerisse
 Fall
 Abilaud
 Pdf
 Excel
 Printeri diabog

Jäta kõik väljad tühjaks, kui soovid aruandesse kaasata kõik Hinnakirjad.

Lahtised pakkumised

See aruanne on sarnane ülalkirjeldatud Pakkumiste nimekirjale, kuid siin esitatakse ainult lahtised Pakkumised (st need, mis ei ole Suletud ja millele ei ole veel koostatud Tellimust). Kuna aruannet on võimalik tellida Võta ühendust kuupäeva järgi, saad selle aruande võtta aluseks oma igapäevaste telefonikontaktide planeerimisel.

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Pakkumise, klõpsates selle numbril.

The screenshot shows a software window titled "demo: Määra lahtised pakkumised" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and radio buttons for configuring a package:

- Pakkumine nr. [input field]
- Võta ühendust [input field]
- Klient [input field]
- Kliendiklass [input field]
- Müügimees [input field]
- MÜÜgigrupp [input field]
- Pakkumiseklass [input field]
- Artikkel [input field]
- Artikliklass [input field]
- Esitus [input field]
- Kokkuvõte
- Detailne
- Tõenäosusega, ainult kokkuvõte
- Meedia [input field]
- Ekraanile
- Printerisse
- Fail
- Abilaud
- Pdf
- Excel
- Printeri dialog

Lähetatavad tellimused

Selles aruandes näed Tellimusi, mis on veel täies ulatuses lähetamata, kuid mille täitmiseks on laos vajalik kaup olemas. Laos on piisavalt kaupa iga aruandes toodud Tellimuse täitmiseks, kuid võib juhtuda, et mitte piisavalt kõigi Tellimuste jaoks.

Kinnitamata Lähetustega Tellimused loetakse lähetatuteks, mis tähendab, et neid aruandes ei näidata. Samas on kaup kinnitamata Lähetustelt saadaval teiste Tellimuste täitmiseks.

Aruandes näidatakse Lao- ja Struktuurartiklid, kuna aruandest peab selguma, kas laos on seda kaupa lähetamiseks piisav kogus. Aruandes ei näidata Tavalisi ega Teenusartikleid, kuna neid laos ei hoita ning neid on alati võimalik lähetada.

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Tellimusi, klõpsates soovitud Tellimuse numbril.

The screenshot shows a software window titled "demo: Määra lähetatavad tellimused" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains the following elements:

- Input fields: Tellimus, Artikkel, Klient, Müügimees, Tellimuse klass, Objekt, Ladu, Artikliklass, Plan. lähetus, Tellimuse tüüp (set to "Tavaline").
- Radio button options under "Esitus":
  - Selected: Kokkuvõte
  - Unselected: Kokkuvõte müügimehe kohta
  - Unselected: Detailne
  - Unselected: Tellimuse read
- Radio button options under "Esitus" (second group):
  - Selected: Summa
  - Unselected: Kogus
  - Unselected checkbox: Kaasaarvatud laoseis
- Checkboxes:
  - Unselected: Luba osalisi lähetusi
  - Unselected: Näita ainult määratud klassi artikleid
  - Selected: Kinnitamata
  - Selected: Kinnitatud
- Radio button options under "Meedia":
  - Selected: Ekraanile
  - Unselected: Printerisse
  - Unselected: Faili
  - Unselected: Abilaud
  - Unselected: Pdf
  - Unselected: Excel
  - Selected: Printeri dialoog

Müügitsükkel

Selle aruande abil saab prognoosida tulevast müüki, lähtudes olemasolevatest avatud Pakkumistest, nende Otsuse kuupäevadest ning tõenäosusest, et Klient pakkumise aktsepteerib ja selle kohta esitatakse Tellimus. Pakkumine on avatud, kui selle hetkeseis on Avatud, Pakkumine ei ole Suletud ning Pakkumisest ei ole koostatud Tellimust.

Aruandes esitatakse nimekiri Otsuse kuupäeva järgi järjestatud avatud Pakkumistest. Näidatakse Pakkumise number, Kliendi nimi, Müügimees, Tõenäosus, Otsuse kuupäev ja kogusumma ilma käibemaksuta. Esitatakse ka Pakkumiste kogusummad kuude lõikes (vastavalt Otsuse kuupäevale). Aruande lõpus on kokkuvõtlikud read, kus näeb avatud Pakkumiste koguarvu, kõige suuremat ja väiksemat Pakkumise summat ning Pakkumiste keskmist summat ja prognoositavaid müügisummasid (Pakkumise summa korrutatud tõenäosusprotsendiga).

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Pakkumise, klõpsates selle numbril.

The screenshot shows a software window titled "demo: Määra müügitsükkel" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and radio button options:

- Pakkumiseklass: [ ]
- Müügimees: [ ]
- Müügigrupp: [ ]
- Töenäosus suurem kui: [ ]
- Otsustamise kp. kuni: [ ]
- K.a prognoosid
- Järjesta: [ ]
- Number
- Müügimees
- Media: [ ]
- Ekraanile
- Printerisse
- Faili
- Abilaud
- Pdf
- Excel
- Printeri dialoog

Objekt/tellimus statistika

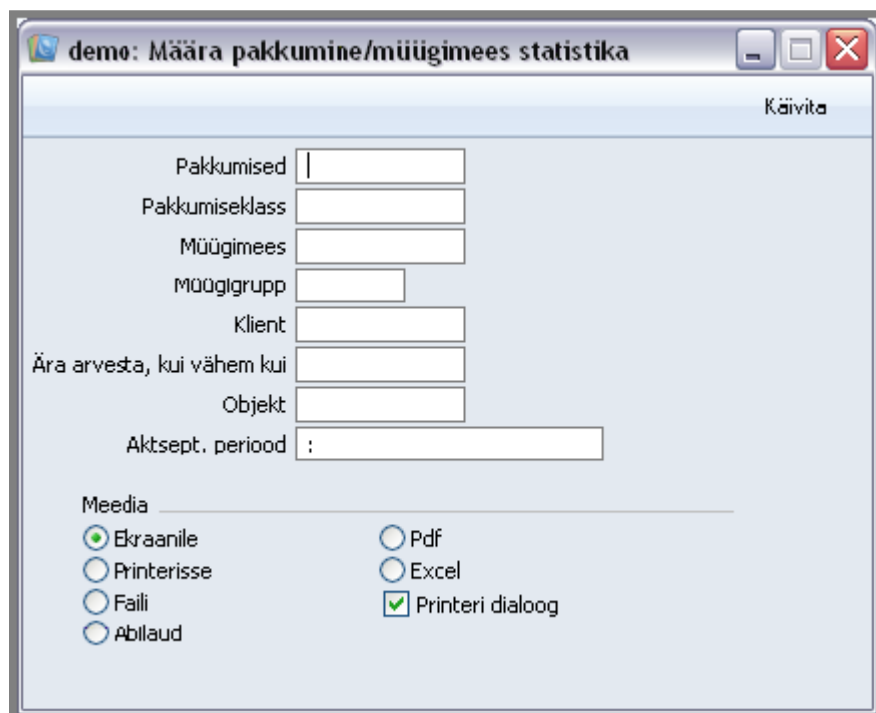
Selles aruandes analüüsitakse müüki Objektide lõikes, näidates iga Objekti kohta selle käivet, Müügitellimuste arvu ja Tellimuste keskmist väärtust. Võrreldakse aruande perioodi perioodiga alates arvestusaasta algusest kuni aruandeperioodi lõpuni. Vaadatakse Tellimusele, mitte selle ridadele määratud Objekte.

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra objekt/tellimus statistika" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and radio button options:

- Periood: [01.01.2011:31.12.2011]
- Tellimus: [ ]
- Objekt: [ ]
- Media: [ ]
- Ekraanile
- Printerisse
- Faili
- Abilaud
- Pdf
- Excel
- Printeri dialoog

Pakkumine/Müügimees statistika

Selles aruandes analüüsitakse, kui palju kulutab aega Müügimees selleks, et tema Pakkumised aktsepteeritaks. Näidatakse iga Müügimehe Pakkumiste kogusumma, keskmine, kõrgeim ja madalaim Pakkumise väärtus käibemaksuta, aruandeperioodil aktsepteeritud Pakkumiste arv ning kõige lühem ja pikem otsustusaeg.

demo: Määra pakkumine/müügimees statistika

Käivita

Pakkumised

Pakkumiseklass

Müügimees

Müügigrupp

Klient

Ära arvesta, kui vähem kui

Objekt

Aktsept. periood

Meedia

Ekraanile Pdf

Printerisse Excel

Faili Printeri dialog

Abilaud

Pakkumise otsuse statistika

Selles aruandes analüüsitakse Pakkumise aktsepteerimiseni või tagasi lükkamiseni kulunud aega ning näidatakse keskmine aktsepteerimisprotsent. Aruanne koosneb kolmest osast:

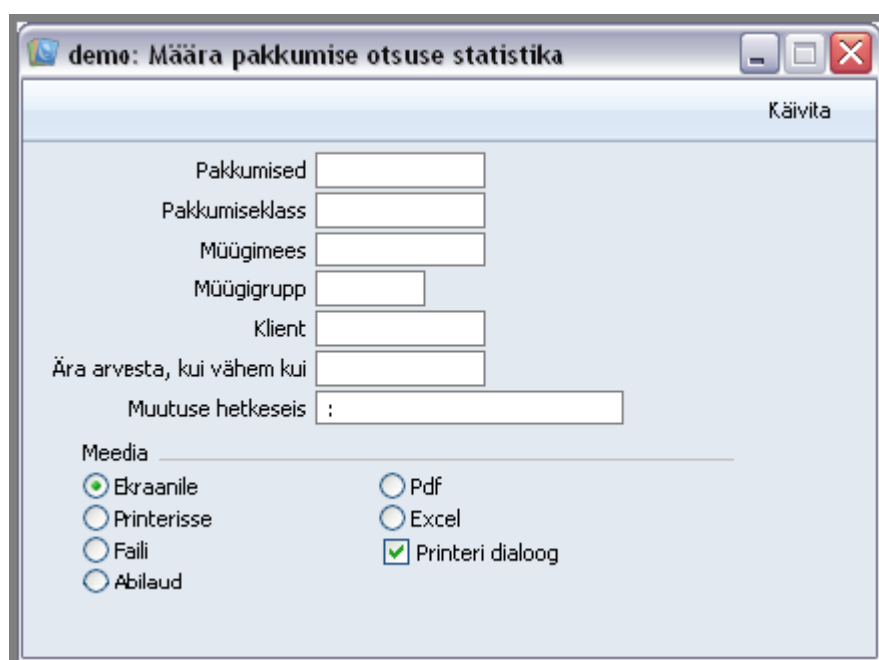
Esimeses osas esitakse nimekiri aktsepteeritud ja tagasi lükatud Pakkumistest, mille Otsuse kuupäev langeb aruandeperioodi. Näidatakse Pakkumise number, Kliendikood ja nimi, Müügimees, Pakkumise ja Otsuse kuupäevad ning nende vahele jäänud päevade arv, Hetkeseis ja kogusumma ilma käibemaksuta.

Esimeses osas toodud andmete põhjal võrreldakse aktsepteeritud ja tagasi lükatud Pakkumiste statistikat. Näidatakse kumbagi tüüpi Pakkumiste arv koos nende kogusummade ja keskmiste summadega ning otsustamisele keskmiselt kulunud aeg.

Kõige lõpuks näidatakse esimeses osas toodud Pakkumiste aktsepteerimise protsent. Kui tellid aruande pika perioodi kohta, saad täpse näitaja, kui suur osa Pakkumistest on jõudnud Tellimuseni. Seda eeldusel, et kõik Pakkumised märgitakse järjepidevalt vastavalt kas Aktsepteerituks või Tagasi lükatuks ja tagasi lükatud Pakkumisi ei märgita Suletuks. Suletud Pakkumisi arvestustesse ei kaasata, nii et selliste Pakkumiste märkimine Suletuks muudab aktsepteerimisprotsendi valeks.

Siin näed lisaks ka kõige lühemat ja pikemat otsustamise perioodi, kõrgeimat ja madalaimat väärtust ning müügikatet kokku. Need andmed võetakse vaid aktsepteeritud Pakkumistelt.

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Pakkumise, klõpsates selle numbril.

demo: Määra pakkumise otsuse statistika

Käivita

Pakkumised

Pakkumiseklass

Müügimees

Müügigrupp

Klient

Ära arvesta, kui vähem kui

Muutuse hetkeseis :

Meedia

Ekraanile Pdf

Printerisse Excel

Faili Printeri dialog

Abilaud

Pakkumisennustus

Selle aruande abil saab prognoosida tulevast müüki, lähtudes olemasolevatest avatud Pakkumistest ning tõenäosusest, et Klient pakkumise aktsepteerib ja selle kohta esitatakse Tellimus. Pakkumine on avatud, kui selle hetkeseis on Avatud, Pakkumine ei ole Suletud ning Pakkumisest ei ole koostatud Tellimust.

Aruandes esitatakse nimekiri Otsuse kuupäeva järgi järjestatud avatud Pakkumistest. Näidatakse Pakkumise number, Kliendi kood ja nimi, Müügimees, Pakkumise ja Kehtiv kuni kuupäevad ning kogusumma ilma käibemaksuta. Soovi korral näidatakse aruandes ka Pakkumiste ennustatav otsustuskuupäev. Aruande lõpus on kokkuvõtlikud read, kus näeb

avatud Pakkumiste koguarvu, kõige suuremat ja väiksemat Pakkumise summat ning Pakkumiste keskmist summat ja prognoositavaid müügisummasid (Pakkumise summa korrutatud tõenäosusprotsendiga).

See aruanne sarnaneb Müügitsükli aruandele, mida kirjeldati eespool. Müügitsükli aruanne esitab prognoositavad kuusissetulekud, võttes aluseks avatud Pakkumised ja nende Otsuse kuupäevad. Pakkumisennustuse aruandes on võimalik eirata Pakkumiste tõenäosusprotsente ja Otsuse kuupäevi ning lähtuda eelnevate perioodide keskmisest tõenäosusprotsendist ning otsustamisajast.

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Pakkumise, klõpsates selle numbril.

demo: Määra pakkumisennustus

Käivita

Pakkumised

Pakkumiseklass

Müügimees

Müügigrupp

Klient

Aktsept. %

Päevi otsustamiseri

Viimane otsuse kp.

Ainult tõenäosusega suurem kui

Objekt

Meedia

Ekraanile

Printerisse

Faili

Abilaud

Pdf

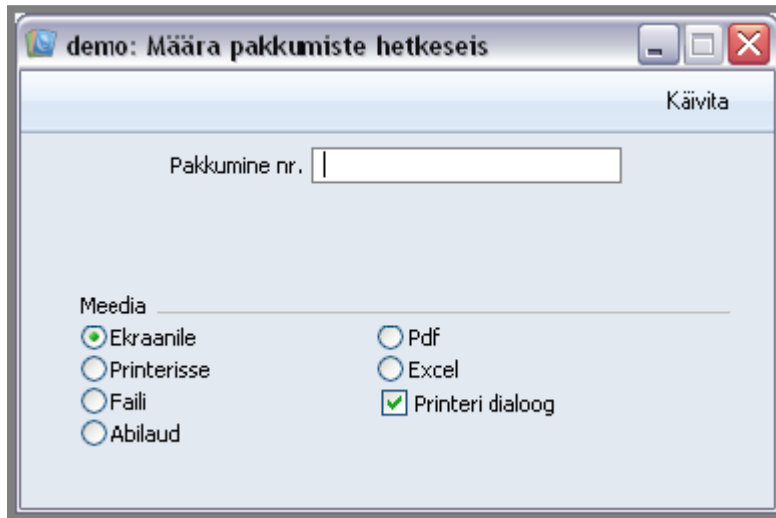
Excel

Printeri dialoog

Pakkumiste hetkeseis

Sama aruande saab tellida Pakkumise Operatsioonide menüüst käsklusega 'Vaata pakkumise hetkeseisu'. Esitatakse nimekiri Pakkumistest, näidates pakutavad Artiklid ja seotud Tegevused.

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Pakkumise või Tegevuse, klõpsates vastava Pakkumise numbril või Tegevuse numbril või kuupäeval. Isiku initsiaalidelt saad tellida tema Tegevuste nimekirja aruande.

Pakkumiste nimekiri

Selles aruandes esitatakse registreeritud Pakkumiste nimekiri. Suletud Pakkumisi aruandesse ei kaasata.

Ekraanil avatud aruandelt saab avada Pakkumisi, klõpsates soovitud Pakkumise numbril.

Demo: Määra pakkumiste nimekiri

Käivita

Pakkum.nr.

Periood 01.01.2011:31.12.2011

Võta ühendust

Klient

Müügimees

Müügigrupp

Artikkel

Artikkelklass

Pakkumiseklass

Kliendiklass

Objekt

Summa ületab:

Esitus _____

Kokkuvõtte Näita baasvaluuta2 summasid

Detailne Näita pakkumise klassi

Meedia

Ekraanile Pdf

Printerisse Excel

Fäili Printeri dialoog

Abilaud

Tellimuste hetkeseis

Sama aruanne koostatakse Tellimuse Operatsioonide menüü käsklusega 'Vaata tellimuse hetkeseisu'. Näidatakse Tellimuste Artiklid, Lähetused, Tagastatud kaubad, Ettemaksud, Arved ja seotud Tegevused.

Ekraanile avatud aruandelt saad avada Tellimusi ja Tegevusi, klõpsates soovitud Tellimuse numbril või Tegevuse numbril või kuupäeval. Klõpsates Isiku initsiaalidel, esitatakse tema tegevuste nimekiri.

Tellimuste info

See aruanne on mõeldud EDI (Electronic Data Interchange) mooduli jaoks, kus võib olla vajalik vaadata riknevate kaupade (nagu puu- ja juurviljad) ajalugu. Seda aruannet saad kasutada ka muul juhul, kui on vajalik artikli ajalugu ajaliselt väga täpselt registreerida.

Iga Tellimuse kohta näidatakse selle number, Kliendi kood ja nimi, Kliendi tellimuse number ning Planeeritud lähetuse kuupäev. Seejärel loetletakse tellitud Artiklid koos Artikli koodi, nimetuse, koguse, allika, nuppe kuupäeva ja kella, lao, ladustamise päeva ja kella ning saatmise päevaga. Need andmed võetakse Tellimuste F ja G osadelt.

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra tellimuste info" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and radio button options:

- Tellimuse nr. [input field]
- Periood 01.01.2011:31.12.2011 [input field]
- Plan. lähetuse kp. [input field]
- Noppe kp. [input field]
- Ladustamise kp. [input field]
- Saatmise kp. [input field]
- Klient [input field]
- Ladu [input field]
- Tootja [input field]
- Tellimuse klass [input field]

Trükkimine options:

- Katkematu
- Iga tell. eraldi lehele

Järjestus options:

- Klient
- Tellimuse number

Other options:

- K.a. suletud tellimused
- E-mali formaat

Meedia options:

- Ekraanile
- Printerisse
- Faili
- Abilaud
- Pdf
- Excel
- Printeri dialoog

Tellimuste komplekteerimine

Selles aruandes näidatakse Tellimused, mille kohta on vaja koostada kas Lähetus või Arve.

Demo: Määra tellimuste komplekteerimine

Käivita

Tellimus

Artikkel

Klient

Tell. klass

Artikliklass

Planeeritud lähetus

Järjestus _____

Kliendiklass

Artikliklass

Meedia _____

Ekraanile

Printerisse

Faili

Abilaud

Pdf

Excel

Printeri dialoog

Tellimuste müügikate

Selles aruandes näidatakse valitud Tellimuste summad ja müügikatted. Müügikate leitakse tellimuseridade Ostuhindade alusel.

Ekraanile avatud aruandelt saad avada Tellimusi, klõpsates soovitud Tellimuse numbril.

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra tellimuste müügikate" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains the following fields and options:

- Periood:
- Tellim.nr.:
- Klient:
- Müügimees:
- Müügigrupp:
- Artikkel:
- Artikliklass:
- Artikli klassifikaator:
- Objekt:
- Objekt realt (Detailne):
- Tasumistingimus:
- Filiaal:
- Ladu:

Below the input fields are three groups of radio buttons:

- Esitus:** Kokkuvõte, Detailne
- Hetkeseis:** Kinnitamata, Kinnitatud
- Järjestus:** Müügitellimus, Müügimees

At the bottom, there are two groups of radio buttons under the heading "Meeda":

- Ekraanile, Pdf
- Printerisse, Excel
- Faili, Printeri dialog
- Abilaud

Tellimuste nimekiri

Selles aruandes näed andmebaasis registreeritud Tellimusi.

Ekraanile avatud aruandelt saad avada Tellimusi, klõpsates soovitud Tellimuse numbril.

Demo: Määra tellimuste nimekiri Käivita

Tellimuse nr.
Periood
Kliendid
Müügimees
Müügigrupp
Tellimuse klass
Artikkel
Ladu

Näita ainult reserveeritud tellimusi

Esitus _____ Vali _____ Järjestus _____

Kokkuvõte Arvega, lähetamata Tell nr.
 Detailne Arveta Klient
 KM-ta Osal. lähetatud Hetkeseis
 Lõpetatud V.a suletud
 Lähetatud, ilma arveta K.a suletud

Meedia _____

Ekraanile Pdf
 Printerisse Excel
 Fõli Printeri dialoog
 Abilaud

Tellitud artiklid

See aruanne on nimekiri Laoartiklitest, mille kohta on lähetamata Müügitellimusi. Näidatakse lähetamata kogused, ostusummad (Ostuhind korrutatud lähetamata kogusega) ja täitmata müügisummad.

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra tellitud artiklid" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and radio button options:

- Period:
- Artikkel:
- Artikliklass:
- Tellimuse klass:
- Planeeritud lähetus:
- Ostuhind:
- Kurss:
- Radio buttons for pricing: Hetke hind, Hind tellimusel, Täna, Tell. kp.
- Radio buttons for sorting: Nr., Klass, Kirjeldus, Artiklid, Ainult klassi kokkuvõtted, Artiklid teisendite kaupa
- Meedia: Ekraanile, Printerisse, Faili, Abilaud, Pdf, Excel, Printeri dialoog

Täitmata müügitellimused

Selles aruandes näed täitmata Tellimusi. Iga Tellimuse kohta näidatakse selle number, Objekt, kuupäev, Klient ja summa, mille kohta pole veel arvet esitatud. Kuna näidatakse ka Planeeritud lähetuse kuupäevad, on sellest aruandest abi käibe planeerimisel. Vajadusel saad aruande tellida veelgi detailsemal kujul.

Ekraanile avatud aruandelt saad avada Tellimusi, klõpsates soovitud Tellimuse numbril.

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra täitmata müügitellimused" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several sections of controls:

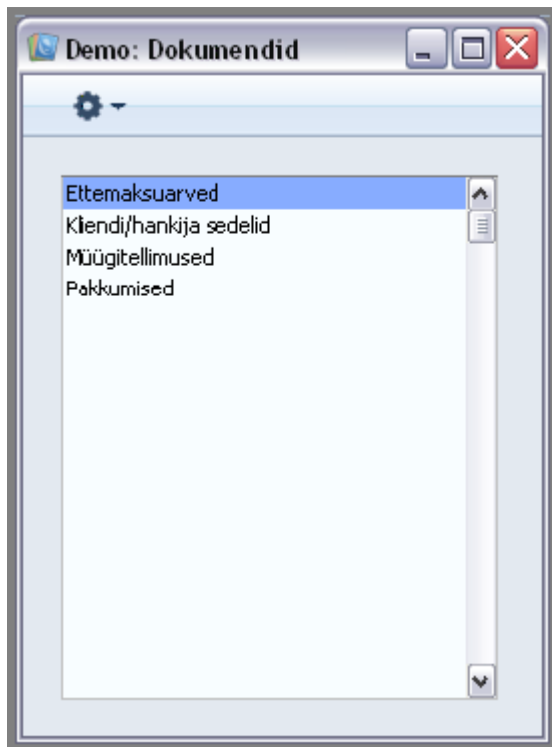
- Input fields:** Tellimus, Artikkel, Klient, Kliendiklass, Kliendi klassifikaator, Müügimees, Müügigrupp, Tellimuse klass, Ladu, Objekt, Artikliklassid, Plan.lähetus, Teekond, and Tellimuse tüüp (set to "Tavaline").
- Checkboxes (left):**
  - Rea hetkeseis
  - Näita ainult määratud klassi
  - Täielik tellimuse info (ainult 'Detailses')
  - Iga tellimus eraldi leheküljel
  - Näita müügikatet
- Järjestus (radio buttons):**
  - Tellimuse nr.
  - Kliendikood
- Output options (radio buttons):**
  - Ekraanile
  - Printerisse
  - Fail
  - Abilaud
  - Pdf
  - Excel
  - Printeri dialog
- Esitus (radio buttons):**
  - Kokkuvõte
  - Detailne
  - Tellimuse read
  - Komponendid
- Vali (radio buttons):**
  - Summad
  - Kogused
- Other options:**
  - K.a. laoseis või MK
- Tellimused (checkboxes):**
  - Lähetamata
  - Komplekteerimisel
  - Osaliselt lähetatud
  - Arveta
  - Näita arvega
- Hetkeseis (radio buttons):**
  - V.a. suletud
  - K.a. suletud
  - Ainult suletud
- Tellimuse read (radio buttons):**
  - Artikkel
  - Nimetus
  - Kliendi nimi

Ülelähetatud tellimused

Selles aruandes näed Tellimusi, mille lähetatud või arvega kogus ületab tellitud kogust.

DOKUMENDID

Dokumentide funktsioon võimaldab välja trükkida suure hulga dokumente korraga. Printimise alustamiseks vali Fail-menüüst või põhiaknas Dokumentid. Avaneb alltoodud aken, milles näed dokumenti, mida on võimalik Pakkumiste moodulist välja trükkida.

Dokumendi printimiseks toimi järgmiselt:

Märgi ära dokument nimekirjas.

Vali printer, millelt soovid dokumenti välja trükkida. Kui Su riistvara võimaldab dokumenti faksida, vali Operatsioonide menüüst Faks.

Tee dokumendi nimel hiirega topeltklõps või vajuta klaviatuuril Enter klahvi. Avanevas aknas saad määrata, millised dokumendid (nt millised Pakkumised) välja trükitakse. Dokumendi määramisaknast tuleb edaspidi juttu.

Printimiskäsu annad, klõpsates Käivita.

Sulge aken sulgemisruudust.

Ettemaksuarved

Selle dokumendiga saad väljastada Ettemaksuarved Klientidele saatmiseks.

Kliendi/hankija sedelid

Sama dokumendi leiab ka Müügireskontrost ning Kliendihalduse ja Lepingute moodulitest.

Müügitellimused

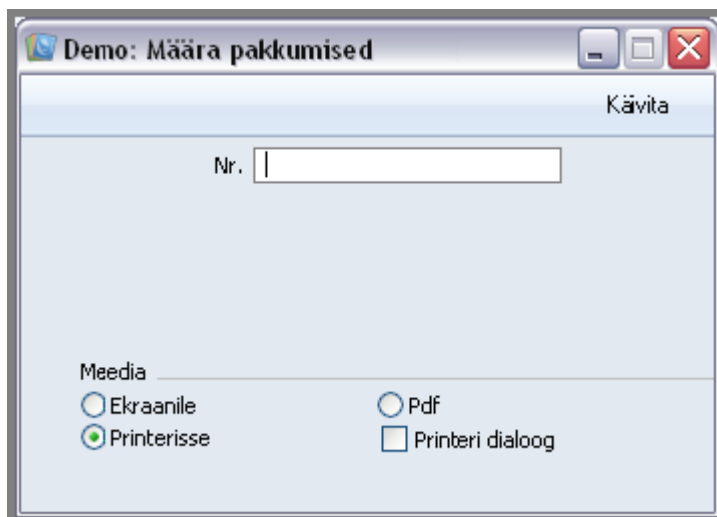
Tavaliselt saadetakse tellimuse väljatrükk kliendile kinnituseks, et tellimus on kätte saadud.

Seda dokumenti saab välja trükkida ka automaatselt, kui on vastavalt määratud Üldise mooduli Automaatsete trükkimiste seadistuses.

Pakkumised

Selle dokumendiga saad väljastada Pakkumisi Klientidele saatmiseks.

Sisesta Pakkumise number või kooloniga eraldatud numbrivahemik, mida soovid välja trükkida.

Üksiku Pakkumise saad välja trükkida ka Pakkumise aknas, klõpsates Printeri ikoonil. Kui soovid näha väljatrüki näidist ekraanil, klõpsa Eelvaate ikoonil.

SEADISTUSED

Arvutusvalem

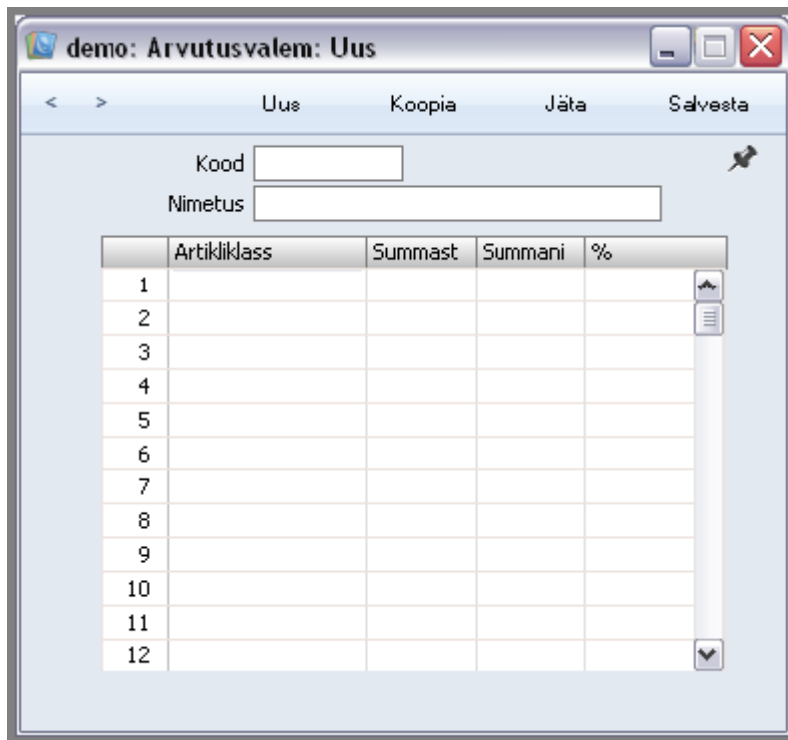
Pakkumiste, Tellimuste ja Arvete sisestamisel saad kasutada Artikleid, mille hinnad arvutatakse vastavalt teiste müüdud Artiklite väärtustele. Sellisteks näideteks on transport või transpordikindlustus. Vastavad valemid kirjeldatakse Hindade mooduli Arvutusvalemite registris.

Funktsiooni kasutamiseks sisesta Arvutusvalem nagu allpool kirjeldatud. Seejärel sisesta Artikkel Artiklite registrisse ja seo sellega vastav Arvutusvalem Artiklikaardi 'Hindade' kaardil. Sisesta see Artikkel Pakkumise, Tellimuse või Arve viimasele reale. Artikli ühikuhind arvutatakse protsendina ülejäänud müüdavate Artiklite väärtustest.

Valem võib olla lihtne protsent teiste müüdavate Artiklite koguväärtusest. Samuti on võimalik määrata erinevad protsendid erinevatesse Artikliklassidesse kuuluvatele Artiklitele. Erinevad protsendid saad määrata ka vastavalt Artiklite müügiväärtustele.

Valemi parandamiseks tee soovitud real hiirega topeltklõps. Arvutusvalemi salvestamiseks kliki [Salvesta]. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sulge aken sulgemisruudust.

Anna igale Arvutusvalemile kood ja nimetus ning kirjelda valem.

Registreeritud Arvutusvalemeid saad kasutada Artiklikaartidel.

Ettemaksud

Ettemaks on osaline või kogu arve tasumine enne kaupade lähetamist või teenuse osutamist kliendile.

Siin seadistuses määra ettemaksu protsent Tellimuse summast, Ettemaksuarvele sisestatav tekst ning krediteeritav Müügikonto. Ettemaksuarved saad koostada, kasutades Tellimuse Operatsioonide menüü käsklust 'Koosta ettemaksuarve' või Laekumise Operatsioonide menüü käsklust 'Koosta ettemaksuarve'.

demo: Ettemaks: Vaata

Salvesta

Protsent

Tingimus

Artikkel

Tekst

KM-kood

Arvestusalus _____

Tell. kogusumma KM-ga

Tell. kogusumma KM-ta

Kasuta ettemaksude juures müügitellimuse numbrit

Detailne info arvele

Koguseale hinnad

Koguseale hindade seadistus on alternatiiviks Hindade registrile. See võimaldab kasutada koguselisi hinnaalandusi.

Kui soovid koostada uusi hindu Koguseale hindade seadistusse, märgi Hinnakirjal valik Kogusehinnaal. summad. Seejärel käivita hooldusfunktsioon 'Arvuta hinnakirjad ümber'. Koguselised hinnaalandused sisesta käsitsi.

	Kog.limit	Valem	Hind
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

Pea meeles, et kuigi kaardid Kogusehinnaalanduste registrisse koostatakse hooldusfunktsiooniga 'Arvuta hinnakirjad ümber', ei arvutata neid sama funktsiooniga ümber.

Koguseale hinnad

Booksis on võimalik luua keerukas koguseliste hinnaalanduste süsteem. Selleks kasutatakse kaht registrit: Kogusehinnaalandused ja Hinnaalandusmaatriksid. Esmalt tuleb kirjeldada Kogusehinnaalandused, kuna neid kasutatakse Hinnaalandusmaatriksitel.

Pakkumiste, Tellimuste või Arvete sisestamisel kasutatakse koguselisi hinnaalandusi automaatselt, kui Artikli hind on sisestunud (nt vastavalt Hinnakirjale).

Hinnaalanduste struktuuri loomiseks toimi järgmiselt:

Sisesta Artiklid ja nende baashinnad Artiklite registris nagu kirjeldatud käesolevas peatükis eespool. Jaga Artiklid Artikliklassidesse.

Kirjelda Kogusehinnaalandused vastavas Hindade mooduli registris. Kogusehinnaalandused võivad põhineda kogusel, kaalul, mahul või Tellimuse summal. Kui pakud koguselisi hinnaalandusi erinevatele Artiklitele, kirjelda niipalju erinevaid Kogusehinnaalanduse kaarte kui vaja.

Nüüd kirjelda hinnaalandused Hinnaalandusmaatriksite registris Hindade moodulis. Hinnaalandusmaatriksitel võetakse aluseks Kogusehinnaalanduste registris kirjeldatud kogusemuutused. Hinnaalandusmaatriks võib kehtida kõigi Artiklite või valitud Artikliklasside kohta.

Nüüd saad igale Kliendile või Kliendiklassile määrata Hinnaalandusmaatriksi. Klientidele Pakkumiste, Tellimuste või Arvete koostamisel kasutatakse määratud hinnaalandust automaatselt.

Koos Hinnaalandusmaatriksitega saad kasutada Kogusehinnaalanduste registrit. Tellimuste ja Arvete koostamisel muudetakse Artikli hind kõigepealt vastavalt Kogusehinnaalandusele ning seejärel vastavalt Hinnaalandusmaatriksile. Nende kahe hinnaalandusmeetodi põhierinevuseks on see, et koguselised hinnaalandused on absoluutväärtused, samas kui Hinnaalandusmaatriksitel on protsendid. Kui Sinu firmas on hinnad muutuvad, on viimane meetod sobivam. Hinnaalandusmaatriksid võivad põhineda lisaks müüdü kogusele ka müüdü Artiklite kaalul, mahul või väärtusel.

Lähetusaadressid

Selles seadistuses saad salvestada Kliendi erinevate harukontorite Lähetusaadressid. Lähetusaadresse saad valida Pakkumistele, Tellimustele ja Arvetele (Lähetusaadressi kaardile) ning Lähetustele (Aadressi kaardile). Samuti võid siin salvestada Hankijate Lähetusaadressid, mida saad kasutada Hankijale tagastatud kaupade kaartidel.

Seadistuse valimisel avaneb aken Lähetusaadressid: Sirvi, kus näed juba sisestatud Lähetusaadresse. Kaardi muutmiseks ava see hiire topeltklõpsuga, uue kaardi lisamiseks klõpsa Uus.

demo: Lähetusaadress: Uus

Uus Koopia Jäta Salvesta

Klient Nimi

Kood Komment.

Address

Rendiarvestus

Kontakt

Telefon

Faks

E-mail

Regioon Müügi maksu grupp

Teekond

Luenda aadressi

Salvesta kaart, klõpsates Salvesta. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sulge aken sulgemisruudust.

Lähetustingimused

Selles seadistuses kirjeldatakse erinevad Lähetustingimused, mida kasutad. Lähetustingimusi kasutatakse tavaliselt rahvusvaheliste klientide puhul ning need näidatakse Kliendi Kontaktikaardi 'Lähetuse' kaardil. Üksikul Tellimusel saad seda vaikimisi Lähetustingimust muuta (Lähetustingimus määratakse Tellimuse 'Lähetustingimuste' kaardil.

Aknas Lähetustingimused: Sirvi näed juba sisestatud Lähetustingimusi: kaardi muutmiseks te soovitud real topeltklõps, uue kaardi lisamiseks klõpsa Uus.

	Keel	Tekst
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		

Anna Lähetustingimusele kuni viiest tähemärgist koosnev kood ja lisa lühike kirjeldus.

Lähetustingimuse kirjelduse saad sisestada erinevates Keeltes. Kirjelduse saad trükkida Tellimustest väljastatud lähetusdokumentidele. Sisesta Keele kood esimesse tulpa (kasuta vajadusel Ctrl-Enter klahvikombinatsiooni) ning vastav tõlge teise tulpa. Kohaliku Keele jaoks ei ole vaja siia eraldi rida sisestada.

Kui Tellimusel on Keel määratud, sisestub väljatrükile vastav tõlge. Kui Keelt ei ole määratud, trükitakse tekst Kommentaari väljalt.

Salvesta kaart, klõpsates Salvesta.

Lähetusviisid

Lähetusviiside seadistuses kirjeldatakse erinevad kasutatavad Lähetusviisid.

Kasutades Ctrl-Enter klahvikombinatsiooni, saad Lähetusviise valida, Müügitellimustele, Arvetele ja Lähetustele.

Aknas Lähetusviisid: Sirvi näed juba sisestatud Lähetusviise. Kaardi muutmiseks tee soovitud real topeltklõps, uue kaardi lisamiseks klõpsa Uus.

	Keel	Tekst
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		

Numbriseeriad – Müügitellimused

Igal Tellimusel on oma kordumatu number, mis võetakse numbriseeriast. Uuele Tellimusele antakse järgmine vaba number seeriast. Soovi korral saad seadistada erinevad numbriseeriad erinevateks aastateks, eri osakondadele või erinevat tüüpi Tellimustele.

Erinevad Tellimuste numbriseeriad kirjelda selles seadistuses. Numbriseeriad ei tohi üksteisega kattuda. Kui numbriseeriaid kirjeldatud ei ole, alustatakse Tellimuste nummerdamist ühest edasi.

Kui numbriseeriad on kirjeldatud, saad neid siduda erinevate Isikutega Üldise mooduli Isikute registris (Isikukaardi 'Numbriseeriade' kaardil). Kui see Isik sisestab uue Müügitellimuse, antakse sellele esimene vaba number määratud seeriast. Üldise mooduli seadistuses Numbriseeriad vaikimisi saad määrata ka üldise vaikimisi numbriseeria. Kui Isikule ei ole määratud oma numbriseeriat ega määratud pole ka vaikimisi numbriseeriat, võetakse number esimesest seeriast. Tellimusele automaatselt antud numbrit saab iga kasutaja alati muuta, kasutades Ctrl-Enter klahvikombinatsiooni.

Topeltkõps seadistuse real Numbriseeriad - Tellimused avab järgmise akna:

	Numbriseeriad:		Periood:		Kommentaar	Kanded
	Alates	Kuni	Alates	Kuni		
1						Koosta
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

Sisesta iga uus numbriseeria esimesele vabale reale ja lisa kommentaar, mida näed Ctrl-Enter valikuaknas. Kui oled valmis, klõpsa muudatuste salvestamiseks Salvesta. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sulge aken sulgemisruudust.

Kõikidele numbriseeriatele omast Kande välja siin seadistuses ei kasutata.

Numbriseeriad – Pakkumised

Igal kaardil Pakkumiste registris on oma number vastavast numbriseeriast. Uue Pakkumise sisestamisel antakse sellele järgmine vaba number seeriast. Vajadusel saad luua mitu sellist seeriat nt erinevateks aastateks või erinevatele osakondadele või pakkumise tüüpidele.

Sisesta need numbriseeriad siia. Erinevad seeriad ei tohi üksteisega kattuda. Kui ühtegi seeriat ei ole sisestatud, antakse Pakkumistele numbrid 1-st edasi.

Uue kaardi sisestamisel Pakkumiste registrisse antakse sellele vaikselt järgmine vaba number esimesest numbriseeriast. Kasutades Ctrl-Enter klahvikombinatsiooni saad selle asendada numbriga ükskõik millisest teisest seeriast.

Topeltklõps seadistuste nimekirjas real Numbriseeriad - Pakkumised avab alltoodud akna:

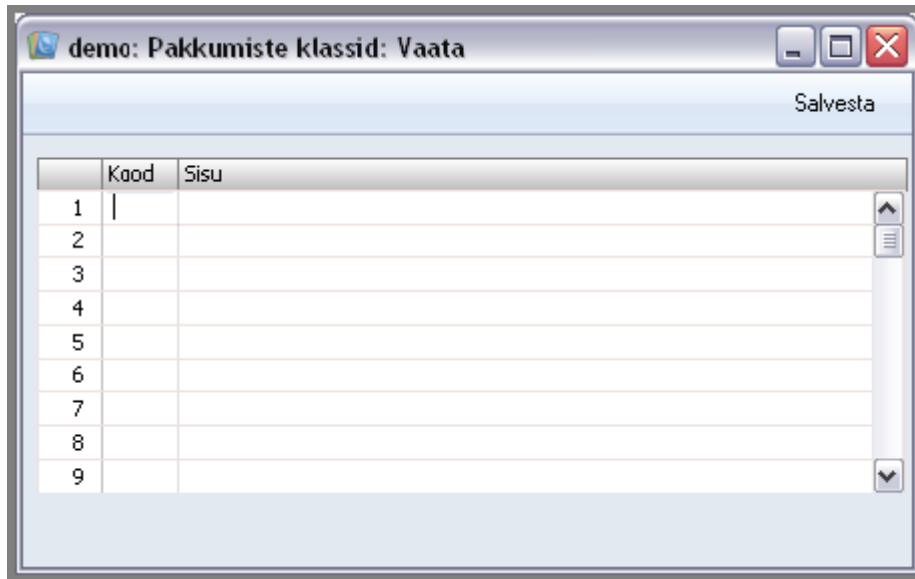
Numbriseeriad:		Periood:		Kommentaar	Kanded
Alates	Kuni	Alates	Kuni		
1					Koosta
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Sisesta soovitud numbriseeria esimesele vabale reale ning muudatuste salvestamiseks klõpsa Salvesta. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sulge aken sulgemisruudust.

Pakkumiste klassid

Pakkumiste klassid võimaldavad Pakkumisi analüüsida ning saada üksikasjalikku aruandlust. Pakkumise sisestamisel saad sellele anda Klassi, mis on nähtav ka aknas Pakkumised: Sirvi. Pakkumise klassi saad võtta otsingu aluseks enamuse Pakkumiste mooduli aruannete puhul.

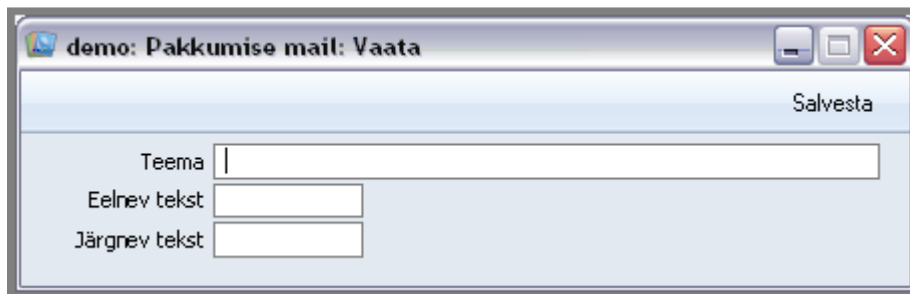
Aknas Pakkumiste klassid: Vaata näed olemasolevaid Klasse. Lisa uus Klass esimesele vabale reale.

Pakkumise mail

Pakkumise Operatsioonide menüü käsklusega 'Koosta e-mail' saad Pakkumisest koostada Maili ning saata Kliendile pakkumise detailid e-postiga.

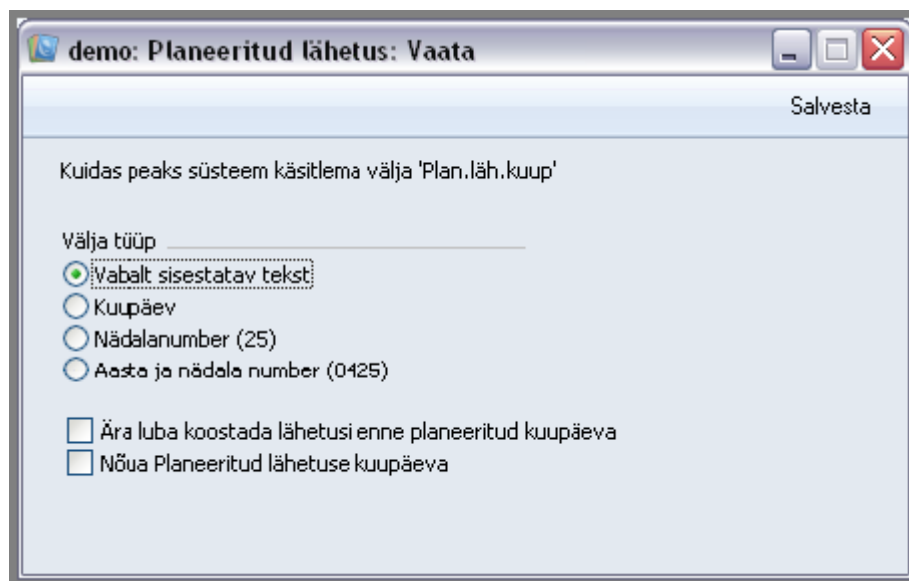
Siin saad kirjeldada standardtekstid, mis antud funktsiooniga koostatud Mailidele kantakse.

Planeeritud lähetus

Selles seadistuses kirjeldatakse Müügi- ja Ostutellimuste ning Pakkumiste Planeeritud lähetuse välja formaat. Vastavalt siin märgitud valikule tõlgendab Booksi väljale sisestatud tekstina, kuupäevana, nädalanumbrina või aasta ja nädalanumbri kombinatsioonina.

Mõnede Booksi funktsioonide jaoks on oluline, et välja formaadiks oleks Kuupäev:

Tellimustest Lähetuste koostamisel võetakse sõltuvalt Kliendi Kontaktikaardi 'Lähetuse' kaardil märgitud valikust Lähetuse kuupäevaks kas käesolev kuupäev või Tellimuse Planeeritud lähetuse kuupäev. Kui märgitud on valik Planeeritud lähetuse kp., peab selle välja formaadiks siin seadistuses olema Kuupäev.

Kui kasutad Tellimustel ajastatud Hinnakirju, saad Hind põhineb valikutega Kliendikaardi 'Hindade' kaardil määrata, et Hinnakiri valitakse nt vastavalt Tellimuse Planeeritud lähetuse kuupäevale. Kui Planeeritud kuupäeva välja formaadiks ei ole Kuupäev, kasutatakse sel juhul Kliendi standardhinnakirja.

Hooldusfunktsiooniga 'Koosta planeeritud tegevused' koostatakse Müügitellimustest Ostutellimused ja Tootmised. See funktsioon ei toimi, kui Planeeritud lähetuse välja formaadiks ei ole Kuupäev.

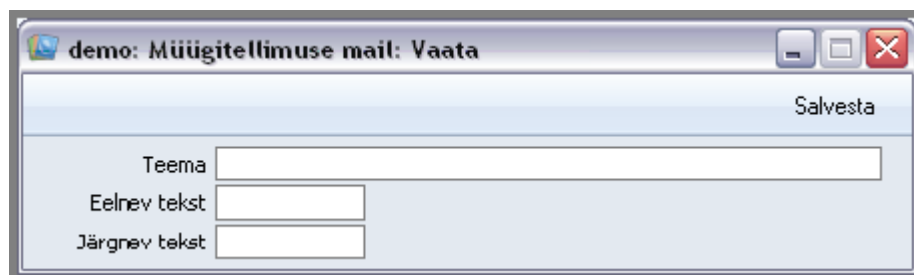
Pakkumistest Müügitellimuste koostamisel võetakse Tellimuse Planeeritud lähetuse kuupäev Pakkumiselt või arvutatakse vastavalt Pakkumise 'Lähetuse' kaardi väljale Päevi lähetuseni. Planeeritud lähetuse kuupäev saadakse, lisades Tellimuse kuupäevale teatud arv päevi. Selleks peab Planeeritud lähetuse välja formaadiks olema Kuupäev.

Kui märgitud on valik Ära luba koostada lähetusi enne planeeritud kuupäeva, ei saa koostada Tellimusest Lähetusi enne Planeeritud lähetuse kuupäeva. See kehtib mõlema Planeeritud lähetuse kuupäeva kohta ((on the 'Kuupäeva' kaardil ja E osal), kuid mitte Ostutellimuste kohta. Selleks peab Välja formaadiks olema Kuupäev. Märgi valik Nõua Planeeritud lähetuse kuupäeva, kui soovid kõikidele Müügi- ja Ostutellimustele sisestada Planeeritud lähetuse kuupäeva.

Tellimuse mail

Tellimusi saad saata Klientidele e-mailiga, kasutades Müügitellimuse Operatsioonide menüü käsklust 'Koosta e-mail'. Saadetakse e-mail Tellimuse detailidega.

Selles seadistuses salvesta standardtekstid, mida sisaldavad kõik Tellimustest koostatud e-mailid.

demo: Müügitellimuse mail: Vaata

Salvesta

Teema

Eelnev tekst

Järgnev tekst

Tellimuste klassid

Tellimuste klassid võimaldavad Tellimusi aruandluse jaoks analüüsida. Tellimuse sisestamisel antakse sellele Klass, mida näed ka aknas Tellimused: Sirvi. Tellimuste klassid jooksevad ka Tellimuste hetkeseisu aruandesse.

Aknas Tellimuste klassid: Sirvi näed sisestatud Tellimuste klasse: kaardi muutmiseks tee soovitud real topeltklõps, uue kaardi lisamiseks klõpsa Uus.

demo: Tellimuse klass: Uus

< > Uus Koopia Jäta Salvesta

Kood

Nimetus

Tegevus Kontod

Tegevus tellimusest _____

Ära koosta

Müügimehega tellimusest

Müügimehega:

Tegevuse tüüp

Aknas Tellimuse klass: Uus anna Tellimuse klassile kuni viiest tähemärgist koosnev kood ja nimetus.

Võid lasta teatud Klassi kuuluvatest Tellimustest koostada Tegevused, kasutades Operatsioonide menu käsklust Koosta tegevus. Koostatakse Tööülesanne sümboliga Muu. Alguskuupäevaks on Tellimuse kuupäev. Tegevuse tüübi väljal määra, milline on koostatavate Tegevuste tüüp. Kui see väli on tühi või ei kuulu Tellimus ühtegi Klassi, võetakse Tegevuse tüüp Kliendihalduse mooduli seadistusest Tegevuste tüübid, allsüsteemid.

Võid lasta teatud Klassi kuuluvatest Tellimustest koostada salvestamisel automaatselt Tegevused. Tegevuse Tüüp, Sümbol, Alguskuupäev ja Tegevuse tüüp on samad, nagu eespool kirjeldatud. Märki valik Koosta, müügimees tellimusest, kui soovid, et Tegevus koostataks Tellimuse koostanud Müügimehe nimel. Märki valik Koosta, kasuta müügimeest:, kui soovid, et sellised Tegevused koostataks alati teatud Müügimehe nimel ning sisesta soovitud Müügimehe initsiaalid. Kui Tellimus ei kuulu ühtegi Klassi, koostatakse Tegevused, nagu määratud seadistuses, Tegevuste tüübid, allsüsteemid.

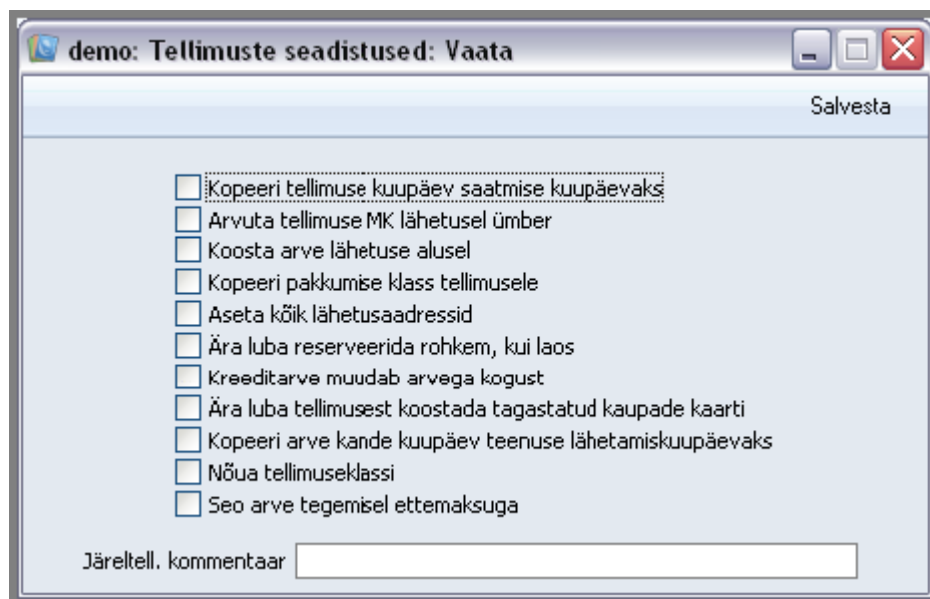
Tellimus ja Tegevus jäävad omavahel seotuks Kirjaklambri kaudu. See võimaldab Tegevust vaadates kiiresti avada vastava Tellimuse või Tellimusega töötades leida sellest koostatud Tegevuse. Tegevust või Tellimust vaadates klõpsa lisatud kaartide ja dokumentide vaatamiseks Kirjaklambri sümbolil. Lisatud kaardi avamiseks tee avanenud nimekirjas soovitud real hiirega topeltklõps.

Klõpsa Salvesta muudatuste salvestamiseks.

Kui tahad, et kõik Tellimused peavad kuuluma mingisse Tellimuse klassi, märki Tellimuste seadistustes valik Nõua tellimuseklassi.

Tellimuste seadistused

Selles seadistuses saad märkida mõned valikud, kuidas Müügitellimused toimima peaksid.

Kopeeri tellimuse kuupäev saatmise kuupäevaks

Tellimuse koostamisel sisestub Tellimuse kuupäevaks hetke kuupäev ning Saatmise kuupäeva väli on tühi. Kui soovid, et ka Saatmise kuupäevaks sisestuks hetke kuupäev, märgi see valik. Kui nüüd Tellimuse kuupäeva muudad, muutub ka Saatmise kuupäev.

Arvuta tellimuse MK lähetusel ümber

Artikli sisestamisel Tellimusele võetakse Artikli Ostuhind C osale Artiklikaardilt. Ostuhindade alusel arvutatakse Tellimuse müügikate. Tellimuse lähetamisel ei pruugi müüdnud Artikli tegelik omahind (arvutatakse Kulumudeli alusel nt FIFO, LIFO või Kaalutud keskmine) langeda kokku Tellimuse väärtusega. Märgi see valik, kui soovid, et ühiku hind Lähetuselt sisestuks Tellimusele Lähetuse kinnitamisel, ning et Tellimuse müügikate arvutataks ümber.

Ole tähelepanelik selle valiku kasutamisel, kui koostad sageli osalisi Lähetusi Tellimuseridadest. Ühiku ostuhind kõige hiljutisemalt Lähetuselt sisestub Tellimuseriale, ning sellest saab vastava rea kogu koguse ühiku Ostuhind sinna algsest sisestatud hinna asemel.

Kui Laomooduli Kuluarvestuse seadistuses ei ole märgitud valik Arvuta uuesti müügikate, kui teed arve, sisestuvad Tellimuseridade Ostuhinnad vastavatele Arveridadele. Niisiis, kui kasutatakse seda valikut, kuid mitte valikut Arvuta uuesti müügikate, kui teed arve, sisestuvad Artiklite omahinnad müügil Tellimustelt Arvetele.

Koosta arve lähetuse alusel

Kui sisestad Tellimusele seerianumbreid kandva Artikli, võid selle sisestada ühele reale vastava kogusega. Tellimusest koostatud Lähetusele sisestatakse Artikkel automaatselt ühekaupa eraldi ridadele, mis võimaldab lisada seerianumbrid. Tellimusel näed ainult viimase rea seerianumbrit.

Järgnevalt koostatav Arve võib olla koostatud vastavalt Tellimusele (seerianumbreid kandev Artikkel esitatakse ühel real koos vastava kogusega) või Lähetusele (Artiklid esitatakse ühekaupa eraldi ridadel). Märgi see valik, kui soovid kasutada viimast varianti: see on mugav, kui pead Artiklite seerianumbreid lisaks Saatelehele ka Arve väljatrükil näitama.

See valik kehtib Arvete puhul, mis on koostatud Tellimuse Operatsioonide menüü käsklusega 'Koosta arve' või hooldusfunktsioonidega 'Koosta koondarved' ja 'Koosta arved kinnitatud lähetustest'.

Kui see valik on märgitud, trükitakse iga Lähetuse number ja Lähetuse Artiklite koguväärtus igale Arvele omaette ridadele.

Kui see valik on märgitud, ei saa samaaegselt kasutada ka valikut Kreditarved muudavad ladu (Üldise mooduli Valikuliste võimaluste seadistuses). Kui seal on see valik siiski märgitud, ei võeta seda arvesse. Artiklite tagastamiseks Lattu tuleb enne Kreditarve esitamist kas Lähetusest või Tellimusest koostada Tagastatud kauba kaart.

Kui see valik on märgitud, ei saa samaaegselt kasutada ka valikud Arved enne lähetust (Laoseadistustes). Kui seal on see valik siiski märgitud, ei võeta seda arvesse.

Kopeeri pakkumise klass tellimusele

Pakkumisest saad koostada Tellimuse, valides Pakkumise Operatsioonide menüüst käskluse 'Koosta tellimus'. Märgi see valik, kui tahad, et uuele Tellimusele sisestuks Tellimuse klassiks automaatselt Pakkumise klass.

Aseta kõik lähetusaadressid

Lähetusaadresside seadistuses saad registreerida mitme harukontoriga Klientide Lähetusaadressid. Sobiva aadressi saad valida Pakkumistele, Tellimustele ja Arvetele (Lähetusaadressi kaardil) ning Lähetustele (Aadressi kaardil). Tavaliselt näed Ctrl-Enter

valikuaknas vaid valitud Kliendi Lähetusaadresse ja selliseid Lähetusaadresse, millele ei ole Klienti määratud. Märki see valik, kui soovid Ctrl-Enter valikuaknas näha kõiki Lähetusaadresse.

Ära luba reserveerida rohkem, kui laos

Tellimuse jaoks saad reserveerida kaupa, märkides Tellimuse päises valiku Reserveeritud. Teiste Tellimuste lähetamisel jätab Books piisava koguse kaupa antud Tellimuse jaoks.

Kui see valik on märgitud, ei saa Tellimuse jaoks kaupa reserveerida, kui Artikli tellitud kogus ületab koguse laos. Kontrollitakse vaid Laoartiklite koguseid. Kui soovid, et kontrollitaks ka Struktuurartiklite laokoguseid, märki vastavatel Artiklitel valik Aseta sisestamisel komponendid ("Retsepti" kaardil).

See valik kehtib ka valiku Reserveeritud kohta Laoliikumise päises.

Kreeditarve muudab arvega kogust

Selle valikuga kontrollid, kas Tellimusega seotud Arve krediteerimisel arvutatakse automaatselt ümber Arvega summa Tellimuse D osal.

Kui see valik on märgitud, arvutatakse Arvega summa automaatselt ümber, kui koostad Kreeditarve kas tehes koopia algsest või kasutades 'Arve' või from the Tagastatud kauba Operatsioonide menüü käsklust Koosta kreeditarve. Kui teed koopia Arvest, arvutatakse Arvega summa ümber vaid juhul, kui oled enne Kreeditarve esmakordset salvestamist määranud sellele sobiva Tasumistingimuse ja krediteeritava Arve numbri.

Kui see valik ei ole märgitud, saad Tellimuse Arvega summa ümber arvutamiseks kasutada hooldusfunktsiooni "Arvuta tellimused ümber".

Kui sisestad Kreeditarve otse Arvete registrisse, ei arvutata seotud Tellimuse Arvega summat ümber, sõltumata siin tehtud valikust. Kasutada ei saa ka hooldusfunktsiooni Arvuta tellimused ümber.

Kui krediteeritav Arve koostati hooldusfunktsiooniga "Koosta koondarved", ei arvutata seotud Tellimuste Arvega summasid ümber, sõltumata siin tehtud valikust.

Ära luba tellimusest koostada tagastatud kaupade kaarti

Kui klient tagastab ostetud kaubad, saad Müügitellimusest või Lähetusest koostada Tagastatud kauba kaardi. Koosta Tagastused Lähetustest, kui Laomooduli Kuluarvestuse seadistuses on märgitud valik Algne kulu (lähetuselt) tagast. kaupadel ja/või samas seadistuses on määratud, et Tagastatud kaubad sisestatakse kulujärjekorda algele positsioonile. Märgi see valik, kui soovid, et Tagastused tuleb alati koostada Lähetustest.

Kopeeri arve kande kuupäev teenuse lähetamiskuupäevaks

Teenuse lähetamiskuupäev on päev, mil tellitud kaubad toimetati kohale. Tellimusest Arve koostamisel näed Arve "Lähetuse" kaardi Teenuse lähetamiskuupäeva väljal viimase kinnitatud Lähetuse kuupäeva. Kui see valik on märgitud, sisestub sama kuupäev ka Arve Kande kuupäevaks. Seetõttu võivad Arve kuupäev ja Arve Kande kuupäev erineda, mistõttu ei tohiks seda valikut kasutada riikides, kus need kuupäevad erineda ei tohi.

Nõua tellimuseklassi

Märgi see valik, kui soovid, et kõik Tellimused peavad kuuluma mingisse Tellimuse klassi.

Järeltell. kommentaar

Kui koostate Tellimusest Lähetuse sisestub Tellimuse Kommentaar ("Lähetustingimuste" kaardil) Lähetuse "Artiklite" jalusesse. Osaliste Lähetuste puhul sisestub sama Kommentaar seega kõigile samast Tellimusest koostatud Lähetustele. Kui aga siia on sisestatud Järeltellimuse kommentaar, näed seda teisel ja järgnevatel Lähetustel.

FUNKTSIOONID

HOOLDUSED

Hooldusfunktsioonid on enamasti mõeldud teatud andmete uuendamiseks ning tavaliselt kaasatakse mingi registri kõik või paljud kaardid.

Arvuta hinnakirjad ümber

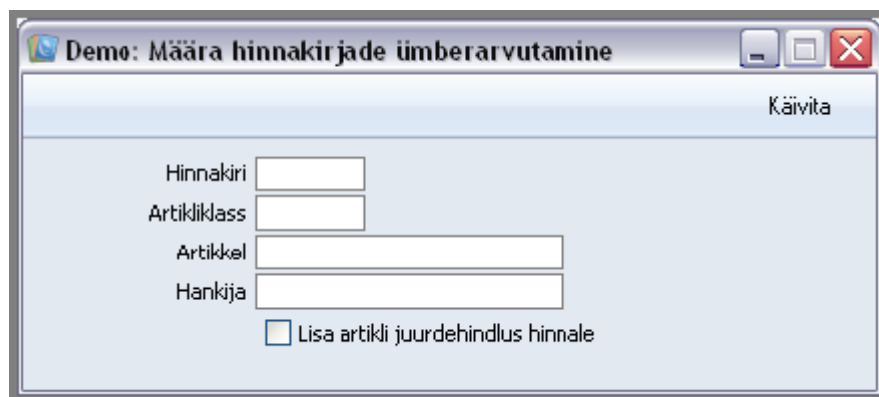
Kui Artiklid, Hinnavalemid ja Hinnakirjad on kirjeldatud, võib käivitada selle funktsiooni. Sellega arvutatakse kõigile Artiklitele Hinnakirjades vastavalt Hinnavalemitele uued hinnad, mis salvestatakse Hindade registris. Iga Artikli/Hinnakirja kombinatsiooni kohta koostatakse üks Hinnakaart, mis muudab Hinnakirjade kasutamise Tellimustel ja Arvetel väga kiireks. Alati kui muutub Artikli hind, mis on Hinnavalemi kasutamise aluseks, tuleb Hinnakirjad ümber arvutada. Samuti tuleb seda funktsiooni regulaarselt kasutada välisvaluutas Hinnakirjade puhul, mille vahetuskursid sageli muutuvad.

Kui Hinnakirjas on märgitud tüüp Kogusehinnal. summad, koostatakse selle funktsiooniga Hinnakaardid Kogusehinnaalanduste registrisse mitte Hindade registrisse. Iga Artikli/Hinnakirja kombinatsiooni kohta üks kaart. Pea meeles, et neid hindasid ei arvutata ümber, kui kasutad hooldusfunktsiooni Arvuta hinnakirjad ümber.

Kui sama Artikli/Hinnakirja kombinatsiooni kohta eksisteerib nii Hinnakaart kui Kogusehinnaalanduse kaart, sõltub kasutamise prioriteet sellest, kuidas Hinnakiri on kirjeldatud. Kui Hinnakirjal on märgitud valik Hinnaalandus, kasutatakse Hinnakaarti, kui aga märgitud on valik Kogusehinnal. summad, kasutatakse Kogusehinnaalanduse hinda.

Funktsiooni kasutamiseks mine Hindade moodulisse ning vali Fail-menüüst Hooldused. Avanenud nimekirjas tee hiirega topeltklõps real Arvuta hinnakirjad ümber. Avaneb järgmine aken:

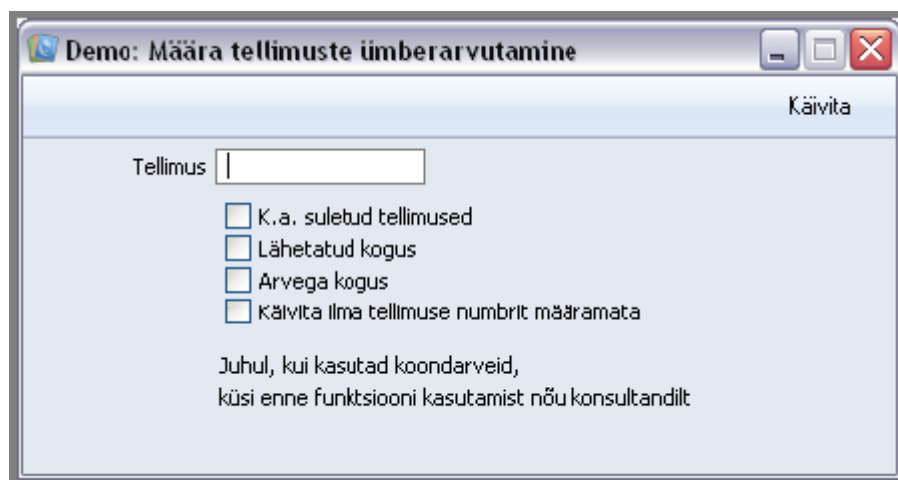

Kui soovid kõiki hindu ümber arvutada, jäta kõik väljad tühjaks ja kliki [Käivita]. Kui soovid ümber arvutada vaid teatud hinnad, täida väljad nagu näidatud allpool ning kliki [Käivita].

Arvuta tellimused ümber

Võib juhtuda, et Müügitellimuste Lähetustel, Lähetatud ja Arvega kogused on valed. Selle funktsiooniga saad need parandada.

Määra Tellimus (või Tellimuste vahemik), mida soovid parandada ja vali, kas muudetakse Lähetatud ja/või Arvega kogus. Funktsiooni käivitamiseks klõpsa Käivita.

! *Ära muuda selle funktsiooniga koguseid Tellimustel, mille kohta on Arved koostatud hooldusfunktsiooniga 'Koosta koondarved'. Sellise Arve 'Tunnuste' kaardil ei ole näidatud, millisest Tellimusest see koostati ja funktsioon ei leia seda Tellimust Arvega koguse muutmisel. Samuti ole tähelepanelik selle funktsiooni kasutamisel Tellimuste kohta, millel on kasutatud Operatsioonide menüü funktsiooni 'Märgi arve koostatuks'. Selliste Tellimuste kohta Arveid ei*

ole ja seega funktsioon neid ka ei leia.

Koosta arved kinnitatud lähetustest

Selle funktsiooniga koostatakse palju Arveid korraga. Otsitakse kõiki kinnitatud kuid arveta Lähetusi ja koostatakse nende kohta kas kinnitatud või kinnitamata Arved. Selle ja funktsiooni 'Koosta koondarved' peamiseks erinevuseks on, et iga Tellimuse kohta koostatakse omaette Arve, mitte ei koostada eraldi Arvet igale Kliendile, võttes samale Arvele mitu Tellimust. Arvel näed viidet Tellimusele, millest see koostati ('Tunnuste' kaardi Tell.nr väljal). Arveid ei koostata Tellimuste kohta, millel pole määratud Tasumistingimust. Kõik koostatud Arved saad kinnitada korraga, märkides need Arvete sirvimisaknas ja valides Operatsioonide menüüst 'Kinnita'. Kõik vajalikud muudatused tuleb teha enne Arvete kinnitamist. Arved saad ka kõik korraga välja trükkida, kasutades Müügireskontro Dokumentide funktsiooni. Arvete kinnitamise ja välja trükkimise kohta loe palun lähemalt Müügireskontro juhendist.

Hooldusfunktsiooni Koosta arved kinnitatud lähetustest valimisel avaneb järgmine aken:

Demo: Määra arvete koostamine kinnitatud lähetustest

Käivita

Klient

Tell.klass

Route

Lähetused perioodis Arved ainult lähetuste põhjal

Kinnita arved

Korrigeeri kehtivate hindadega

Koosta koondarved

Selle funktsiooniga koostatakse palju Arveid korraga. Otsitakse kõiki kinnitatud, kuid arveta Lähetusi ja koostatakse nende kohta kinnitamata Arved. Arvetel on viide Tellimusele, millest see koostati. Sama Kliendi erinevad Lähetused, mis näiteks koostati erinevate Tellimuste täitmiseks, koondatakse ühele Arvele, eeldusel et kõikidel Tellimustel kasutatakse sama Tasumistingimust. Muidu koostatakse iga Tasumistingimuse kohta eraldi Arve. Kui soovid

koostada iga Tellimuse kohta eraldi Arve, kasuta funktsiooni 'Koosta arved kinnitatud lähetustest'. Kõik koostatud Arved saad kinnitada korraga, märkides need Arvete sirvimisaknas ja valides Operatsioonide menüüst 'Kinnita'. Kõik vajalikud muudatused tuleb teha enne Arvete kinnitamist. Arved saad ka kõik korraga välja trükkida, kasutades Müügireskontro Dokumentide funktsiooni. Arvete kinnitamise ja välja trükkimise kohta loe palun lähemalt Müügireskontro juhendist.

Hooldusfunktsiooni Koosta koondarved valimisel avaneb järgmine aken:

Demo: Määra koondarvete koostamine

Käivita

Klient

Kliendiklass

Tellimuse klass

Nr.seeria kommentaar

Lähetused perioodis Arved ainult lähetuste põhjal

Esitus _____

Üks rida tellimuse rea kohta

Üks rida tellimuse rea kohta ja lähetusaadress

Üks rida tellimuse kohta

Üks rida org.kliendi kohta

Koosta 'Muuda ladu' arved

Vahesummad tellimuste lõikes (mitte 1 reana)

Mitte kommentaaridega ridu

Üks vaikumisi artikkel ühe tellimuse kohta

Ainult koondarvete kliendid

Siin saad määrata, et Arved koostataks vaid teatud Kliendile või Kliendiklassile või Klientide vahemikule (määrates vahemiku, eraldi esimene ja viimane kood kooloniga). Klientide valimiseks kasuta vajadusel Ctrl-Enter klahvikombinatsiooni. Arveid ei koostata Ootel Klientidele (kelle Kontaktikaardil on märgitud valik Ootel). Koostamaks Arveid Tellimuste kohta, mille 'Lähetustingimuste' kaardil väljal Arve tasub on näidatud muu arve tasuja (nt kui Arved tuleb saata liisingufirmale), sisesta arve tasuja, mitte Tellimuse päises näidatud Kliendi kood. Jäta kõik väljad tühjaks, kui ei soovi piirata Arvete koostamist teatud Klientidega. Esituse valikutega saad määrata, millised Arved koostatakse.

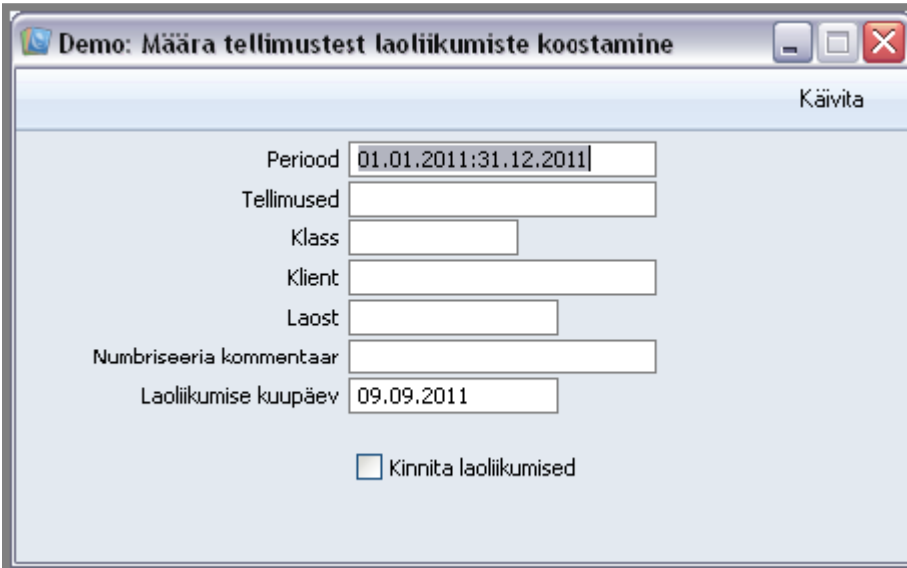
Klõpsa Käivita funktsiooni käivitamiseks. Kui funktsioon on lõpetanud, oled tagasi Hoolduste nimekirjal.

Koosta laoliikumised

Selle funktsiooniga koostatakse korraka hulk Laoliikumisi kauba viimiseks valitud Tellimuste 'Lähetustingimuste' kaardil määratud Ladudesse. Kui Tellimustel pole Ladu näidatud, aga Laoseadistustes on määratud Põhiladu, viiakse koostatud Laoliikumistega kaup Põhilattu. Antud funktsioon ei arvesta tellimuseridade F osal näidatud Ladusid. Iga Tellimuse kohta koostatakse üks Laoliikumine, millel on iga tellimuserea kohta üks rida (Laoliikumisel ei kajastu tellimuseread, mis on juba kas osaliselt või täies ulatuses lähetatud). Vajadusel võivad koostatud Laoliikumised olla märgitud Vastu võetuks, eeldusel et laos, kust kaup võetakse, on piisav kogus kaupa. Suletud Tellimuste kohta Laoliikumisi ei koostata.

Kauba viimiseks vajalikku lattu sisestub Ladu Tellimuse Lähetustingimuste kaardilt (või Põhiladu, kui Tellimusele pole Ladu määratud) vastava Laoliikumise väljale Lattu. Laoliikumise Kommentaari väljal näed, millise Tellimuse kohta see koostati. Laoliikumise ridade kogused võetakse Tellimustelt: ei pakuta viia üle kogu olemasolev laokogus.

Hooldusfunktsiooni Koosta laoliikumised valimisel avaneb järgmine aken:

Demo: Määra tellimustest laoliikumiste koostamine

Käivita

Period 01.01.2011:31.12.2011

Tellimused

Klass

Klient

Laost

Numbriseeria kommentaar

Laoliikumise kuupäev 09.09.2011

Kinnita laoliikumised

Koosta ostutellimused

Selle funktsiooniga koostatakse klientide poolt tellitud kauba kohta Ostutellimused. Sama funktsiooni saab käivitada ka Müügitellimuste sirvimisaknast, märkides ära soovitud

Müügitellimused ja valides seejärel Operatsioonide menüüst käskluse Koosta ostutellimus. Valitud Müügitellimuste kohta koostatakse Ostutellimused.

Koostatud Ostutellimused ei ole kinnitatud. Need saad kõik korruga välja trükkida, kasutades Ostutellimuste mooduli Dokumentide funktsiooni.

Tavaliselt tellitakse vaid Laoartiklid. Kui pole määratud teisiti, ei tellita Tavalisi, Struktuur- ega Teenusartikleid.

Hankijad valitakse järgmiselt:

Kui Artiklile on määratud Ostuartikkel (Ostuartiklite register asub Ostutellimuste moodulis) ja sellel on märgitud Hankija ning valik Vaikimisi, kasutatakse seda Hankijat.

Muul juhul on Hankijaks Ostutellimuste seadistustes määratud Vaikimisi hankija. Kui seal ei ole Vaikimisi hankijat määratud, ei koostata Ostutellimusi Artiklite kohta, mis ei vasta punktis 1 toodud tingimustele.

Hooldusfunktsiooni Koosta ostutellimused valimisel avaneb järgmine aken:

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra ostutellimuste koostamine" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains the following fields and options:

- Period: 01.01.2011:31.12.2011
- Tellimus: [empty text box]
- Tellimuse klass: [empty text box]
- Vali: [empty text box]
- Üks ostutellimus igale tellimusele
- Üks ostutellimus igale hankijale
- Koondtellimus
- Artikli nimetus tellimusele
- Kliendi lähetusaadress ostutellimusele
- Tell. ainult täiendamisevajadusega artikleid
- Tell. komment. ostutellimusele (ainult valikul 'Üks ostutellimus igale tellimusele')
- K.a. mittelaoartiklid
- Ostuhind: [empty text box]
- Alati ostuartikli ostuhind
- Alati artikli ostuhind
- Artikli ostuhind või ostuartikli ostuhind

Koosta planeeritud tegevused

See funktsioon on mugav, kui Ostutellimused klientide tellitud kauba kohta koostatakse võimalikult hilja, nii et kaup saabub vahetult enne klientidele lähetamist. Selle funktsiooniga koostatakse Ostutellimused ja Tootmised Artiklite kohta Müügitellimustelt vastavalt Müügitellimuste Planeeritud lähetuse kuupäevadele ja sellele, kui palju kulub aega nende Artiklite kohaletoimetamiseks. Kui soovid seda võimalust kasutada, peavad Planeeritud lähetuse kuupäevad olema sisestatud Kuupäeva formaadis (seadistatakse Planeeritud lähetuse seadistuses).

Otsitakse kõiki täitmata Müügitellimusi, mille Planeeritud lähetuse kuupäev jääb määratud perioodi. Tavaliselt koostatakse iga Kuupäeva/Hankija kombinatsiooni kohta eraldi kinnitamata Ostutellimus. Need Ostutellimused saad sobival ajal välja trükkida ja kinnitada Kande kuupäeva järgi sorteeritud Ostutellimuste sirvimisaknas. Erandite kohta loe väljade kirjeldustest allpool. Kui Müügitellimustel on Laoartikleid, millele on määratud Retsept (määratakse 'Retsepti' kaardil), koostatakse selliste Artiklite kohta kaardid Tootmiste või Tootmistellimuste registrisse ning nende komponentide kohta koostatakse Ostutellimused. Valik, kas koostatakse Tootmised või Tootmistellimused tee Tootmise mooduli Tootmise seadistuses.

Hankijad valitakse järgmiselt:

Kui Artiklile on määratud Ostuartikkel (Ostuartiklite register asub Ostutellimuste moodulis) ja sellel on märgitud Hankija ning valik Vaikimisi, kasutatakse seda Hankijat.

Muul juhul on Hankijaks Ostutellimuste seadistustes määratud Vaikimisi hankija. Kui seal ei ole Vaikimisi hankijat määratud, ei koostata Ostutellimusi Artiklite kohta, mis ei vasta punktis 1 toodud tingimustele.

Kui Artikkel ostetakse Vaikimisi hankijalt (vt punkti 2 eespool), on Päevi kohaletoimetamiseks null.

Retseptiga Laoartiklite puhul tuleb koostada Tootmise kaardid, mille kuupäevad saadakse vastava Retsepti Fikseeritud tootmispäevi ja Päevi tootmiseks alusel. Komponentide kohta koostatavad Ostutellimused saavad kuupäevad nii, et komponendid jõuaksid Artikli kokkupanekuks õigeaegselt kohale.

Hooldusfunktsiooni Koosta planeeritud tegevused valimisel avaneb järgmine aken:

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra planeeritud tegevuste koostamine" with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and a list of checkboxes. The "Planeeritud periood" field is filled with "09.09.2011:31.12.2011". Below it are empty fields for "Artiklid", "Artikliklass", "Klassifikaator", "Laod", and "Tootmisladu". A "Koosta" label is followed by a list of checkboxes: "Tootmised" (checked), "Ostutellimused" (checked), "Ära arvesta hetke laokoguseid" (unchecked), "K.a. planeerimata artiklid" (checked), "Koosta iga müügitellimuse kohta üks ostutellimus" (unchecked), and "Telli kõik komponendid" (checked). A sub-note for the last checked option reads "K.a. komponendid vajadusega enne määratud perioodi".

Koosta planeeritud tegevused tellimustest

See funktsioon sarnaneb funktsioonile Koosta planeeritud tegevused, selle vahega, et Ostutellimused ja Tootmised saab koostada üksikutest Müügitellimustest, mitte teatud Artiklite kohta. Lähemalt loe palun funktsiooni 'Koosta planeeritud tegevused' kirjeldusest eespool. Antud funktsioon ei arvesta hetke laoiseid.

The screenshot shows a software window titled "Demo: Määra müügitellimustest planeeritud..." with a "Käivita" button in the top right corner. The window contains several input fields and a list of checkboxes. The "Planeeritud periood" field is filled with "09.09.2011:31.12.2011". Below it are empty fields for "Tellimused", "Artikliklass", and "Laod". A "Koosta" label is followed by a list of checkboxes: "Tootmised" (checked) and "Ostutellimused" (checked).

Kustuta hinnakirjad

! ***Hinnakirja kustutamist tühistada ei saa.***

Kui Hinnakiri kustutatakse, ei eemaldata sellega seotud kaarte Hindade registrist. Nende kustutamiseks käivita Hindade moodulis hooldusfunktsioon Kustuta hinnakirja hinnad.

Ribakood, EAN kood ja artiklikood

Selle funktsiooniga kopeeritakse Artiklite Artiklikoodid Ribakoodideks ja vahetatakse omavahel Ribakoodid ning EAN koodid (EL koodid).

Funktsiooni valimisel avaneb järgmine aken:

Demo: Ribakood, EAN kood ja artiklikood

Käivita

Artikkel

Artikliklass

Ainult ribakoodita artiklid

Tegevus _____

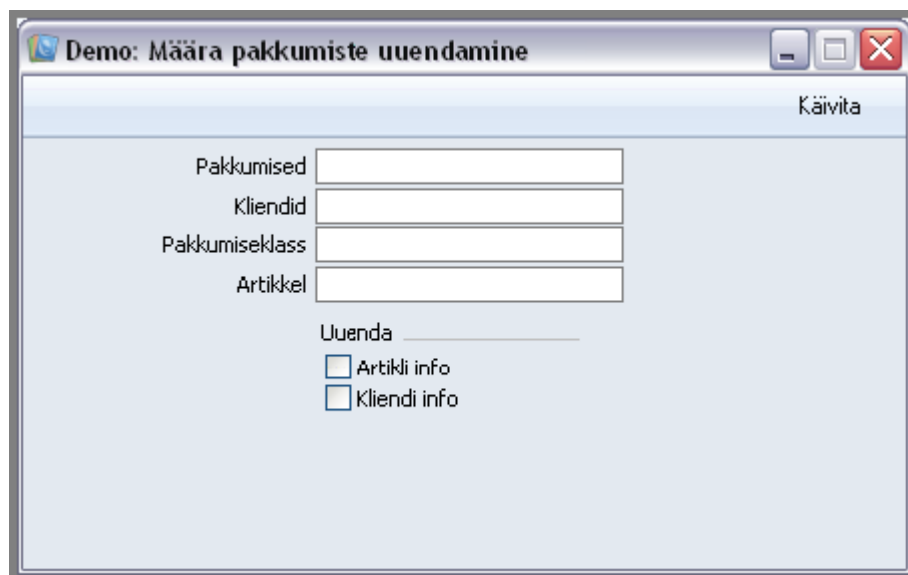
Kopeeri artiklikood ribakoodiks

Vaheta ribakood ja EAN kood

Uuenda pakkumised

Selle funktsiooniga uuendatakse valitud Pakkumised vastavalt uutele andmetele Artiklite, Hindade ja Kontaktide registrites.

ARTIKLID

Sellest registrist loe lähemalt logistika mooduli juhendist.

HINNAALANDUSMAATRIKSID

Selles Hindade mooduli registris kirjeldatakse hinnaalandusprotsentide, mida kasutatakse Kogusehinnaalanduste registris paika pandud erinevate koguste puhul. Hinnaalandusmaatriksid saad siduda Klientide või Kliendiklassidega. Kui Hinnaalandusmaatriksid on kirjeldatud, saad Artiklit müüa erinevate hinnaalandustega vastavalt Kliendile või Kliendiklassile.

The screenshot shows a software interface for creating a price reduction matrix. At the top, there are navigation buttons: 'Uus', 'Koopia', 'Jäta', and 'Salvesta'. Below these are input fields for 'Kood', 'Periood', 'Nimetus', and 'Asenda'. There are two tabs labeled '1' and '2'. Under tab '1', there are input fields for 'Koguseale' and a grid of 'Veerg' (0-9) fields. At the bottom, there is a table with the following structure:

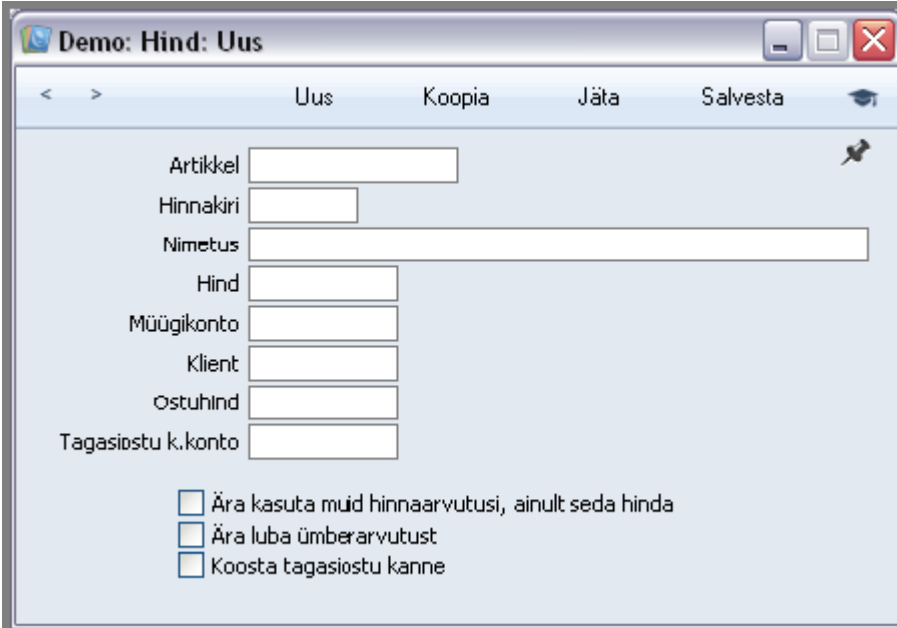
	Artikkel/		Koguse- Hinnaal.	veerg										
	Kood	Klass		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

Hinnaalandusmaatriksile sisestatud protsent on kas Hinnaalandus, Juurdehindlus või Juurdehindluse protsent. Vastav valik määratakse Üldise mooduli Hinnaalanduse seadistuses.

HINNAD

Igale Artiklile on võimalik anda mitu erinevat hinda. Need hinnad registreeritakse Hindade registris, iga hind eraldi kaardina.

Enamasti koostatakse Hinnakaardid automaatselt, kasutades Hindade mooduli hooldusfunktsiooni 'Arvuta hinnakirjad ümber'. Hindade muutmiseks kasutatakse sama hooldusfunktsiooni.

The screenshot shows a software window titled "Demo: Hind: Uus". The window has a menu bar with options: "Uus", "Koopia", "Jäta", and "Salvesta". Below the menu bar, there are several input fields for data entry:

- Artikkel
- Hinnakiri
- Nimetus
- Hind
- Müügikonto
- Klient
- Ostuhind
- Tagasiostu k.konto

At the bottom of the form, there are three checkboxes with the following labels:

- Ära kasuta muid hinnaarvutusi, ainult seda hinda
- Ära luba ümberarvutust
- Koosta tagasiostu kanne

HINNAKIRJAD

Uue Hinnakirja koostamiseks mine Hindade moodulisse ja ava põhiaknas Hinnakirjad. Avaneb aken Hinnakirjad: Sirvi. Kliqu [Uus].

	Reatüüp	Art./Art.klass	Hinnavalem	KM-Kood	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

! Kui Hinnakirja Valuuta mingil põhjusel muutub, kasuta kohe hooldusfunktsiooni 'Arvuta hinnakirjad ümber'. Vastasel juhul sisestuvad Tellimustele ja Arvetele valed hinnad.

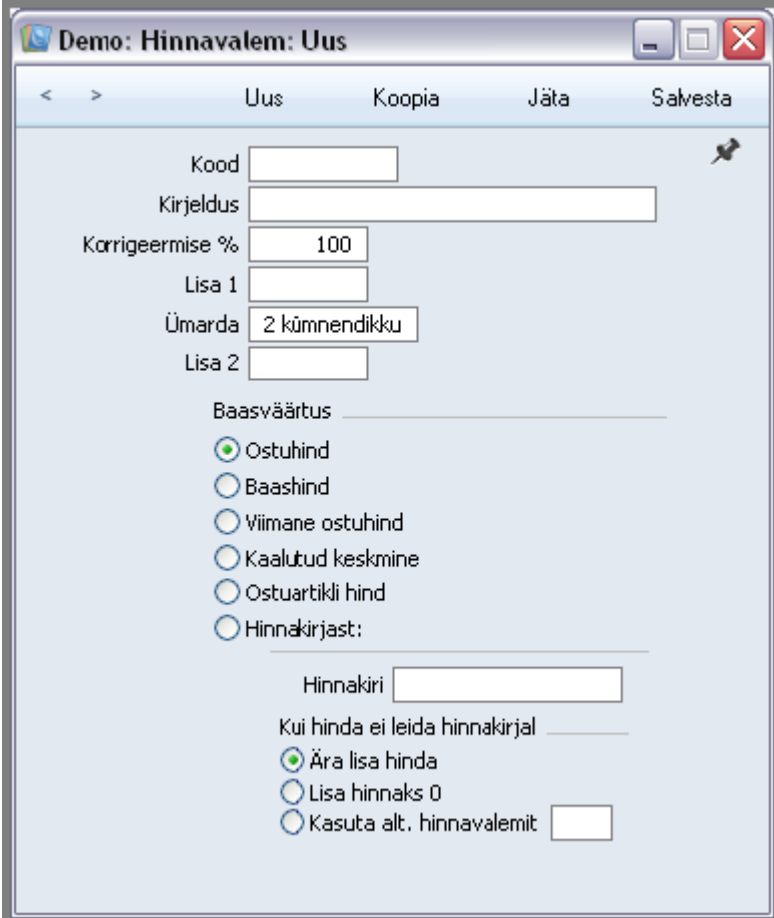
Tabelisse sisestatakse Artiklid, mille kohta Hinnakiri kehtib. Sisesta igale reale Artikkel või Artikliklass. Kui valid Artikliklassi, kehtib Hinnakiri kõigi selle Klassi Artiklite kohta.

! Tabeli igal real tuleb määrata Hinnavalem. Kui Hinnavalemit ei ole määratud, antakse Artiklile või Artikliklassile hinnaks null.

HINNAVALEMID

Artiklid seotakse Hinnakirjadega Hinnavalemite kaudu. Hinnavalemite põhjal arvutatakse hinnad, võttes aluseks Artikli baashinna või ostuhinna.

Uue Hinnavalemi kirjeldamiseks mine Hindade moodulisse ning vali põhiaknas Hinnavalemid. Avaneb aken Hinnavalemid: Sirvi. Kliki [Uus]. Hinnavalemi salvestamiseks kliki [Salvesta].

The screenshot shows a software window titled "Demo: Hinnavalem: Uus". At the top, there are navigation buttons: "<", ">", "Uus", "Koopia", "Jäta", and "Salvesta". The main area contains the following fields and options:

- Kood: [text input]
- Kirjeldus: [text input]
- Korrigeermise %: [text input with value "100"]
- Lisa 1: [text input]
- Ümarda: [text input with value "2 kümnendikku"]
- Lisa 2: [text input]
- Baasväärtus: [text input]
- Radio buttons for Baasväärtus:
  - Ostuhind
  - Baashind
  - Viimane ostuhind
  - Kaalutud keskmine
  - Ostuartikli hind
  - Hinnakirjast:
- Hinnakiri: [text input]
- Kui hinda ei leida hinnakirjal: [text input]
- Radio buttons for Kui hinda ei leida hinnakirjal:
  - Ära lisa hinda
  - Lisa hinnaks 0
  - Kasuta alt. hinnavalemit [text input]

KONTAKTID

Selle registri kohta loe palun lähemalt Müügireskontro juhendist.

PAKKUMISED

Siia registrisse sisestatakse Pakkumised.

Pakkumiste registri avamiseks mine Pakkumiste moodulisse ja vali põhiaknas Pakkumised.

Avaneb aken Pakkumised: Sirvi, milles näed eelnevalt sisestatud Pakkumisi.

Pakkumised on reastatud numbri järgi: seda järjestust saad muuta, klõpsates erinevate veergude pealkirjadel.

Pakkumise sisestamine

Pakkumise sisestamisel kasuta töö lihtsustamiseks 'Ctrl-Enter' klahvikombinatsiooni. Kuupäeva väljale sisestub Ctrl-Enteriga valides hetke kuupäev. Seda saad kasutada ka Artiklite, Klientide, Pakkumiste klasside jms sisestamisel.

Uue Pakkumise sisestamiseks klõpsa Uus või kasuta klahvikombinatsiooni Ctrl-N (Windows ja Linux) või ⌘-N (Macintosh). Võid ka valida juba olemasoleva Pakkumise, mille sarnast soovid sisestada ning teha sellest koopia, klõpsates Koopia.

Avaneb aken Pakkumine: Uus. Aken on tühi, kui klõpsasid Uus või koopia valitud Pakkumisest.

Teine võimalus Pakkumise koostamiseks on vedada Klient hiirega aknast Kliendid: Sirvi aknasse Pakkumised: Sirvi. Avatakse uus Pakkumine, millele on juba kantud kogu kliendiinfo.

The screenshot shows a software window titled "demo: Pakkumine: Uus". At the top, there are buttons for "Uus", "Koopia", "Jäta", and "Salvesta". Below these are input fields for "Nr." (value: 1), "Nimi", "Klient", and "Projekt". A checkbox "Suletud" is also present. A tabbed interface below has tabs for "Kuupäev", "Artiklid", "Valuuta", "Lähetus", "Arveaadress", "Lähetusaadress", and "Projektiarvestus". The "Kuupäev" tab is active, showing fields for "Kuupäev" (09.09.2011), "Tas.ting.", "Meie esindaja", "Nende esindaja", "Müügimees" (A), "Kehtiv kuni", "Väta ühendust", "Otsuse kp.", "Töenäosus", "Klass", and "Tähtsus". To the right, under "Hetkeseis", there are radio buttons for "Lahtine" (selected), "Aktsepteeritud", and "Tagasi lükatud". Below this is a table with 12 rows and 6 columns: "Artikkel", "Kogus", "Nimetus", "Ühkuhind", "%", and "Summa". The table is currently empty. At the bottom, there is a summary section with fields for "MK %" (0,0), "Valuuta" (EUR), "Kokku MK", "Lisamaks", "KM", "Maks 2", "Baas", "Summa", and "KOKKU".

! *Sa ei ole kohustatud kasutama Booksi???i poolt pakutavaid sisestusi. Enamuse väljade puhul võid teha Sulle sobivaid muudatusi. Siin tehtud muudatused kehtivad vaid selle üksiku Pakkumise puhul.*

Kuna kogu Pakkumisele sisestatav informatsioon ei mahu korraga ekraanile, on Pakkumise kaart jagatud seitsmeks osaks. Igal osal on nähtav päis, millel näed Pakkumise numbrit, Kliendi koodi ja nime ning Projekti numbrit. Viimast näed vaid siis, kui kasutad Projektiarvestuse moodulit. Päises on seitse sakk, millel klõpsates saad kaardi erinevate osade vahel liikuda.

Päis jääb alati nähtavaks, nii et näed alati, millise Kliendi Pakkumisega hetkel tegeled.

Kui Pakkumine on valmis, klõpsa Salvesta. Pakkumine salvestatakse Pakkumiste registrisse.

Pakkumist saad igal ajal muuta, näiteks suurendada või vähendada pakutavat kaubakogust, kustutada või lisada ridu jne. Selleks toimi järgnevalt:

Vali põhiaknas Pakkumiste register. Avaneb aken Pakkumised: Sirvi, milles näed kõiki registreeritud Pakkumisi.

Tee hiirega topeltklõps Pakkumisel, mida soovid vaadata või muuta. Avaneb aken Pakkumine: Vaata. See aken on täpselt sarnane aknaga Pakkumine: Uus, mida kirjeldatakse siin.

Kui soovid mingi Artikli kogust suurendada, sisesta Koguse väljale uus kogus. Summa (ja muud näitajad jaluses) muutuvad vastavalt.

Kui soovid sisestada uue rea, klõpsa rea numbril, mille ette soovid uut rida lisada ja vajuta Enter. Kaardile sisestub uus tühi rida ning olemasolevad read liiguvad allapoole. Sisesta soovitud andmed nagu kirjeldatud siin.

Kui soovid rida kustutada, klõpsa selle rea numbril ja vali Edit-menüüst Eemalda või vajuta Backspace-klahvi klaviatuuril. Rida kustutatakse ja teised read liiguvad ülespoole.

Pakkumise sulgemiseks klõpsa sulgemisruudul. Sinult küsitakse, kas soovid tehtud muudatused salvestada. Nüüd viiakse Sind tagasi aknasse Pakkumised: Sirvi.

Pakkumiste välja trükkimine

Pakkumise välja trükkimiseks on kaks võimalust.

Pakkumise sisestamisel või vaatamisel klõpsa Printeri ikoonil või vali Fail-menüüst Trüki. Kui soovid näha väljatrüki näidist ekraanil, klõpsa Eelvaate ikoonil.

Vali põhiaknas või Fail-menüüst Dokumendid. Tee hiirega topeltklõps real Pakkumised. Sisesta Pakkumise number (või numbrivahemik), mida soovid välja trükkida ja klõpsa Käivita.

Ükskõik kumba viisi kasutad, määratakse trükkimisel kasutatav dokumendimall ikka ühtviisi:

Üldise mooduli Dokumendimallide registris kujunda Pakkumise mall ning anna sellele nimeks 'PAKKUMINE'. Kasuta Operatsioonide menüü funktsiooni 'Info' ning määra dokumenditüüp 'Pakkumine'. Books sisaldab näidismalle, mida saad vastavalt oma vajadustele muuta.

Mine Pakkumiste moodulisse.

Vali põhiaknas või Fail-menüüst Dokumendid. Avanenud Dokumentide nimekirjas märgi rida Pakkumised.

Vali Operatsioonide menüüst käsklus Kirjelda dokument.

Avanenud aknas sisesta Dokumendimalli väljale Pakkumise malli kood. Kirjavigade vältimiseks kasuta Ctrl-Enter klahvikombinatsiooni.

Muudatuste salvestamiseks klõps Salvesta. Edaspidi trükitakse Pakkumised alati siin määratud dokumendimallile.

TELLIMUSED

Müügitellimuste registris registreeritakse Müügitellimused.

! *Enne Müügitellimuste registreerimist sisesta Arvestusaastate seadistusse jooksev arvestusaasta ning kirjelda numbriseeriad seadistuses Numbriseeriad - Müügitellimused.*

Müügitellimuse sisestamine

Mine Müügitellimuste moodulisse ja vali põhiaknas Tellimused.

Avaneb aken Tellimused: Sirvi, kus näed juba sisestatud Müügitellimusi.

The screenshot shows a window titled "Demo: Tellimused: Sirvi". It contains a table with the following columns: Number, Läh., Arve, Sul., Kuupäev, T.klass, Klient, Kl.tell., Nimi, Kokku, and Ettemaks. The first row is highlighted in blue and contains the following data: 1, ✓, 05.09.2011, 15, Teretere OÜ, 1,40. The table has a scroll bar on the right side.

Number	Läh.	Arve	Sul.	Kuupäev	T.klass	Klient	Kl.tell.	Nimi	Kokku	Ettemaks
1	✓			05.09.2011		15		Teretere OÜ	1,40	

Tellimused on sirvimisaknas järjestatud numbrite järgi: ümberjärjestamiseks klõpsa erinevate tulpade pealkirjadel.

Lisaks Tellimuse numbrile näed Kliendi koodi ja nime ning kas Tellimus on lähetatud ja Tellimuse kohta Arve koostatud.

Viimasel juhul on arved esitatud siiani lähetatud kauba kohta, kuid Tellimus pole täies ulatuses täidetud. Tavaliselt ei saa koostada Tellimuse kohta Arvet enne Lähetuse

koostamist ja *kinnitamist*. Tulbas T. klass näeb Tellimuse klassi, Ettemaksu tulbas Tellimuse kohta esitatud Ettemaksuarvete summat koos käibemaksuga.

Operatsioonide menüü funktsioone on kirjeldatud siin.

Uue Müügitellimuse sisestamiseks klõpsa Uus või kasuta klahvikombinatsiooni Ctrl-N (Windows ja Linux) või ⌘-N (Macintosh). Võid ka märkida ära juba sisestatud Tellimuse, mille sarnast soovid koostada ning klõpsata Koopia.

Avaneb aken Tellimus: Uus, mis on tühi, kui klõpsasid Uus või koopia valitud Tellimusest. Koopia puhul on uue Tellimuse kuupäevaks hetke kuupäev, mitte Tellimuse kuupäev, mida kopeerisid.

Books pakub mitmeid võimalusi Sinu töö lihtsustamiseks Müügitellimuste sisestamisel. Võid näiteks sisestada kuupäeva, kasutades 'Ctrl-Enter' klahvikombinatsiooni. Sama kombinatsiooniga saad Arvele valida ka Artikleid, Kliente, Tasumistingimusi jne.

! *Sa ei ole kohustatud kasutama Booksi poolt vaikimisi pakutavaid väärtusi. Enamuse väljade puhul saad neid väärtusi vastavalt vajadusele muuta.*

Sellised muudatused kehtivad ainult sellel Müügitellimusel.

Kuna Tellimusele sisestatav informatsioon ei mahu korraga ekraanile, on kaart jagatud kuueks osaks. Igal osal on nähtav Tellimuse päis. Päises näed Tellimuse numbrit, Kliendi koodi ja nime ning kuut sakki, millel klõpsates saad Tellimuse erinevate osade vahel liikuda.

Päis jääb alati nähtavaks, nii et näed kogu aeg, millise Kliendi Tellimusega hetkel töötad.

Valmis Tellimuse salvestamiseks klõpsa Salvesta. Lähetada saab ainult salvestatud Müügitellimusi.

Tellimust saad alati muuta, kui see ei ole suletud. Selleks mine Müügitellimuste moodulisse ja vali põhiaknas Tellimused. Avaneb aken Tellimused: Sirvi, kus näed kõiki sisestatud Tellimusi. Ava Tellimus, mida soovid vaadata või muuta, tehes soovitud real topeltklõpsu.

Kui Tellimusest on koostatud Lähetusi või Arveid, ei saa Sa Tellimusel kõike vabalt muuta. Näiteks ei saa muuta Artikli kogust väiksemaks lähetatud kogusest. Uusi ridu saad Tellimusele lisada seni kuni Tellimusest on koostatud Lähetusi. Kui Tellimusest on koostatud Lähetusi, ei saa ka ridu kustutada, isegi kui vastav rida ei ole lähetatud.

Tellimuste välja trükkimine

Tellimuste välja trükkimiseks on kolm võimalust.

Ekraanil avatud Tellimusel klõpsa Printeri ikoonil või vali Fail menüüst käsklus Trüki. Kui soovid näha väljatrüki näidist ekraanil, klõpsa Eelvaate ikoonil.

Vali põhiaknas või Fail menüüst Dokumendid. Avanenud nimekirjas vali Müügitellimused kas hiire topeltklõpsuga või märgi vastav rida ja vajuta klaviatuuril Enter. Sisesta Tellimuse number või numbrivahemik, mida soovid trükkida ja klõpsa Käivita.

Tellimusi saad ka automaatselt välja trükkida. Seda saad seadistada Üldise mooduli seadistuses Automaatsed trükkimised.

Ükskõik millist meetodit kasutad, kasutatav dokumendimall määratakse ikka ühtviisi:

Kujunda Tellimusele mall Üldise mooduli Dokumendimallide registris ja anna sellele nimeks nt 'TELLKINNITUS'. Operatsioonide menüü käsklusega 'Info' määra dokumenditüübiks Müügitellimus. Booksiga on kaasas mõned näidisdokumendimallid, mida saad muuta vastavalt oma vajadustele.

Mine Müügitellimuste moodulisse.

Ava põhiaknas või Fail menüüst Dokumendid. Avanenud aknas märgi ära rida Müügitellimused.

Vali Operatsioonide menüüst käsklus Kirjelda dokument.

Avanenud aknas sisesta Dokumendimalli väljale Tellimusele kujundatud dokumendimalli kood 'TELLKINNITUS' (sisestusvigade vältimiseks kasuta Ctrl-Enter klahvikombinatsiooni). Vajadusel saad esimesel kahel real määrata, et igale Tellimusele trükitaks nii tellimuse kinnitus kui tellimuse autoriseering omaette dokumendimallidele.